

INDBLIK & OVERBLIK

GYMNASIE- SKOLEN

Medlemsblad for
Gymnasieskolernes
Lærerforening

April 2019

No_03

TEMA

URO PÅ LÆRERVÆRELSET

Line Alberte er en af de mange lærere, der er blevet fyret.
Afskedigelserne presser skolernes arbejdsmiljø. **s_10**

Nysgerrighed.

Geovidenskabslæreren vil have eleverne til at undre sig.
s_06

Optagelsesprøve.

Nye adgangskrav skaber uvished på skolerne. **s_26**

Fassion.

Lykken skal findes i forpligtelse og ansvar, mener forfatter. **s_32**

Vi sætter fokus på studieturens centrale omdrejningspunkt – det faglige indhold

Det faglige indhold og valg af destination går hånd i hånd. Vi kender de faglige muligheder på destinationerne og med et stort kontaktnet over alt i Europa, kan vi tilbyde et skræddersyet program til netop jeres studietur.

Med 15 års erfaring i at arrangere studierejser tilbyder vi:

- Skræddersyede studierejser over alt i Europa
- Stort fagligt program på de fleste destinationer
- samme rejsekonsulent fra start til slut
- Altid konkurrencedygtige priser

Få inspiration og hent vores faglige katalog online!

grupperejsebureauet.dk

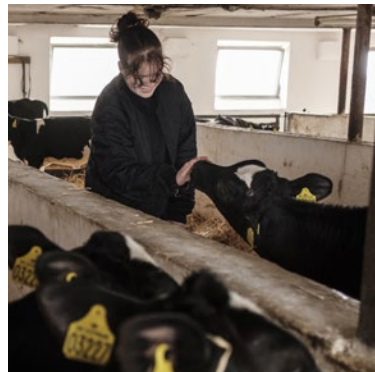
Siden 2004 har vi haft fokus på at arrangere studierejser for ungdomsuddannelser - vi har stor erfaring i at sammensætte det rigtige program ud fra jeres budget.

Kontakt os på telefon 44 94 60 90 eller send os en email på info@grupperejsebureauet.dk – vi sidder klar til at hjælpe dig.

GRUPPE
REJSE
BUREAUET

Gymnasieskolen | Medlemsblad for Gymnasieskolernes Lærerforening | **Redaktion:** Morten Jest (ansvarshavende), jest@gl.org • Tina Rasmussen, tina@gl.org • Malene Romme-Mølby, mrm@gl.org • Johan Rasmussen, johan@gl.org • Lea Schönemann Karlsen, lsk@gl.org | **Adresse:** Vesterbrogade 16, 1620 København V. Telefon: 33 29 09 00 | **Hjemmeside:** www.gymnasieskolen.dk | **Rejse-, stillings- og forretningsannoncer:** Sofia Malta Velling, Rosendahls A/S, telefon: 45 7610 1155, smv@rosendahls.dk | **Design og koncept:** Creative ZOO, www.creativezoo.dk | **Forside:** Camilla Stephan | **Tryk:** Rosendahls A/S | **Oplag:** 15.350 | Tilmejdt Fagpressens Medie Kontrol | Medlem af Danske Specialmedier | **Næste deadline:** 28. april 2019.

INDHOLD

s_04 Leder	s_38 Hverdag
s_06 Mig & mit fag	s_42 Kort om uddannelsespolitik
s_10 Tema	s_43 Jeg anbefaler
s_24 Kort om undervisning	s_44 Kronik
s_26 Bagom	s_48 GL's sider
s_28 Perspektiv	s_52 Anmeldelser
s_32 Udsyn	s_56 Mindeord
s_36 Kort om løn og ansættelse	s_58 Diskussion

Kampen om eleverne

Politikerne har lavet alle mulige krumspring for at ændre på gymnasiets succes blandt de unge.

Først var der omprioriteringsbidraget, som med toprocentbesparelserne satte skolerne under pres. Så kom karakterkravet og en styrket 'vejledningsindsats', som skulle få mange flere unge over i erhvervsuddannelserne på bekostning af de gymnasiale uddannelser, som ifølge politikerne og visse interessentgrupper er blevet for populære – og det kan der jo være nok så mange grunde til.

På bundlinjen står imidlertid, at de politiske kunstgreb ikke har båret frugt i det omfang, det var hensigten. Endnu en gang ikke, fristes man til at sige efter offentliggørelsen af årets søgetal. Ganske vist er gymnasierne totalt set gået en lille smule tilbage, men ikke så meget som forventet – og i øvrigt med store regionale og lokale forskelle.

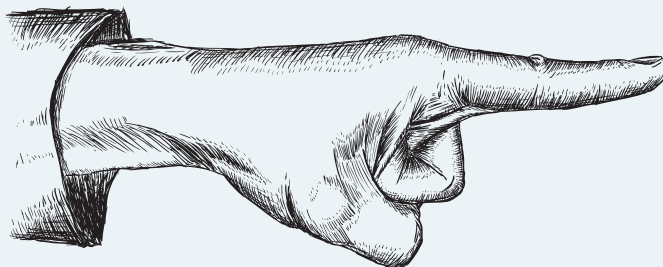
For gymnasielærerne er der selvfølgelig en balance i denne problematik mellem faglighed på den ene side og beskæftigelse på den anden (apropos kan du i denne udgave af Gymnasieskolen læse et tema om, hvad det gør ved et lærerværelse, når nedskæringer og afskedigelser rammer). For samfundet handler det måske i virkeligheden om at gentænke nogle rammer og traditioner, så de passer bedre til den fremtid, ingen kender.

Morten Jest
Chefredaktør

T E M A _

Uro på lærerværelset

“ Det er hårdt at blive fyret, men det er også hårdt at være dem, der bliver tilbage.

De aktuelle fyringer på landets gymnasiale uddannelser skaber usikkerhed og dårligt arbejdsklima på lærerværelser landet over.

Det er hårdt at blive fyret, men det er også hårdt at være dem, der bliver tilbage. De kan se frem til en hverdag med et endnu større arbejdspress og frygten for flere fyringer, og samtidig er mange af dem meget usikre på, hvordan de skal opføre sig overfor deres fyrede kolleger. Det er den problemstilling, vi zoomer ind på i temaet i dette nummer

For selv på et godt og velfungerende lærerværelse kommer sammenholdet og det gode arbejdsmiljø under pres, når en fyringsrunde rammer,

lyder det samstemmende fra de eksperter, vi har talt med.

“Fyringer påvirker ikke kun de lærere, der direkte bliver ramt, men hele arbejdspladsen,” som erhvervspsykolog Poula Jakobsen formulerer det.

Alene i dette skoleår er omkring 200 gymnasielærere blevet fyret indtil videre, viser tal fra Gymnasieskolernes Lærerforening (GL).

Heldigvis kan den enkelte skole selv gøre meget for at få genskabt sammenholdet og det gode arbejdsklima efter en fyringsrunde, påpeger eksperterne i temaet. Men det kræver en indsats fra lærere, tillidsrepræsentant og ledelse. I fællesskab er man nødt til at få sat ord på, hvordan arbejdsmiljøet reelt har det, hvad der skal til for, at man kan komme godt videre, og hvad man eventuelt vil gøre anderledes, hvis der kommer flere fyringer.

ÉN LÆRINGSPLATFORM TIL ALLE UNGDOMSUDDANNELSER

På konto.systeme.dk kan du og dine elever snart
finde jeres iBøger® fra:

DANSK
LÆRER
foreningens forlag

forlaget columbus

 GYLDENDAL

nucleus

systeme

God fornøjelse

Dansklærerforeningens Forlag | Forlaget Columbus | Gyldendal | Nucleus | Systeme

MIG & Mit FAG

Brænder ildsjælene stadig trods nedskæringer, reformer og elevernes smartphonebrug? I denne serie besøger vi en række lærere og zoomer ind på deres faglighed og passion.

Christian Berner Skipper

Underviser i geovidenskab, naturgeografi og biologi på Rosborg Gymnasium i Vejle.

s_06

Tekst_ Johan Rasmussen

Foto_ Hung Tien Vu

Christian Berner Skipper tager hvert år sine elever med til Vejle Å, hvor de måler vandhastigheden og åens bredde og dybde. Dermed kan de måle vandgennemstrømningen.

En bedre fremtid begynder i gymnasiet

Christian Berner Skipper ønsker at gøre jorden til et bedre sted, og gymnasiet er et oplagt sted at starte, mener han. Han underviser i geovidenskab på Rosborg Gymnasium og begynder ofte sin undervisning med at få eleverne til at undre sig.

Christian Berner Skipper stikker fingrene ned i en spand med sand fra Hvidbjerg Klit lidt uden for Vejle. Det fine hvide sand er 20 millioner år gammelt, fortæller han og peger på en anden spand med sand fra den seneste istid, som 'kun' er 20.000 år gammelt.

Eleverne på geovidenskabsholdet på Rosborg Gymnasiet har travlt med at sigte og analysere sand fra forskellige steder i Danmark. Også fra Fur i Limfjorden, hvor holdet netop har været på ekskursion.

"Jeg synes, det fungerer bedst med induktiv læring. Jeg vil gerne have eleverne til at undersøge tingene i praksis, få dem til at undre sig og opdage noget og derefter koble teorien på," forklarer Christian Berner Skipper.

Eleverne hælder sand i en stabel af beholdere, som sorterer sandet efter, hvor fint eller groft det er. Derefter vejer de sandet og sætter resultaterne ind i et kurvediagram.

To piger spørger 'Skipper' om de fine, små sorte korn, som ligger i den ene beholder, og han fortæller, at det er tungsand, som indeholder titanium og andre tungmetaller, som blandt andet bruges i elektronik.

At undervise i gymnasiet giver mig en helt anden gennemslagskraft.

"Hvis man først læser teorien og derefter laver forsøg, så kommer det nemt til at handle om at påvise teorien, i stedet for at eleverne selv undrer sig og ser nogle mønstre i deres undersøgelse," siger Christian Berner Skipper.

Største globale udfordring

Geovidenskab er et fag, som indgår i studieretningen geovidenskab A, →

s_07

matematik A og kemi B. Faget kombinerer elementer af naturgeografi og fysik. Og det er et fag, hvor eleverne i bogstaveligste forstand stikker fingrene i jordens ældgamle geologiske fortid og samtidig kigger på jordens aktuelle og fremtidige tilstand ikke mindst i forhold til klimaforandringer.

Dermed kommer eleverne til at gå fagligt i dybden med den måske nok største globale udfordring, og det er en yderligere motivation for Christian Berner Skipper.

“Jeg har gjort op med mig selv, at jeg ikke kan forestille mig et bedre job end at være gymnasielærer.”

“Jeg vil gerne være med til at gøre jorden til et bedre sted,” siger han.

“Og det har jeg rigtig gode muligheder for i gymnasiet. Jeg underviser måske 150 elever om året, som jeg har mulighed for at gøre klogere og give handlemuligheder i forhold til at forholde sig til jordens udfordringer,” fortsætter han.

Han er oprindeligt uddannet geolog og har tidligere arbejdet med forurening af jord og grundvand i ingeniørvirksomheden Rambøll. Alligevel er han ikke i tvivl om, hvor han sætter de største aftryk i forhold til sit mål om at gøre jorden til et bedre sted.

“At undervise i gymnasiet giver mig en helt anden gennemslagskraft. Det giver stor mening for mig at være

med til at danne eleverne og gøre dem til mere kompetente samfundsborgere,” siger Christian Berner Skipper.

Vis mig dit køleskab

Christian Berner Skipper ønsker også, at eleverne reflekterer over deres eget aftryk på jordens klimaregnskab. Eleverne bliver for eksempel sat til at undersøge deres madvarer i køleskabet i forhold til udledning af CO₂.

“Det er virkelig noget, der kan sætte gang i debatten, når vi snakker om at skære ned på kød,” siger han og smiler.

En lille gruppe elever, som er færdig med at sigte og veje deres sand, fortæller, at det også er på grund af klimaforandringerne, at de har valgt studieretningen med geovidenskab.

“Vi deltog også i klimastrejken,” siger en pige.

“Jeg valgte dog også geovidenskab på grund af Skipper,” siger en anden elev, som egentlig havde tænkt sig at vælge en samfundsfaglig studieretning, men ombestemte sig i grundforløbet.

Subtropisk klima i Danmark

Projektoren bliver tændt i klasselokalet, og elevernes kurver med sigteanalyser kommer op på tavlen. Overvejelser og snak om, hvorfor noget sand er mere finkornet end andet, begynder. Der bliver snakket om den gang for flere millioner år siden, da Danmark hang sammen med Norge og Sverige, og klimaet var subtropisk, og floder transporterede sand flere hundrede kilometer ned over Danmark. Sand, som siden endte i en plattikspand på Rosborg Gymnasium.

Han har tidligere arbejdet med forurening af jord og grundvand i Rambøll,

men Christian Berner Skipper mener, at hans arbejde i gymnasiet giver ham bedre mulighed for at gøre jorden til et bedre sted.

Timen slutter, og Christian Berner Skipper står ved katederet og pakker sammen.

“Jeg elsker at have med unge mennesker at gøre og det spil, der er med dem i undervisningen. Det betyder meget for mig at få skabt et trygt læringsrum, og jeg møder eleverne med åbenhed, respekt og humor. Jeg siger også til dem, at jeg ikke er alvidende, og at jeg også kan klokke i det,” siger Christian Berner Skipper.

Han mener dog, at besparelserne, der har ramt gymnasierne, betyder, at det er blevet sværere altid at levere den bedste undervisning.

“Jeg har fået mindre tid til at forberede mig, og jeg synes, det er sværere at følge med i mit felt.”

Han har valgt en klar strategi for at håndtere besparelserne.

“Jeg har gjort op med mig selv, at jeg ikke kan forestille mig et bedre job end at være gymnasielærer. Jeg har derfor skåret ned på de mere trælse opgaver som rettelser, så jeg har bedre tid til at forberede god undervisning,” siger Christian Berner Skipper. ●

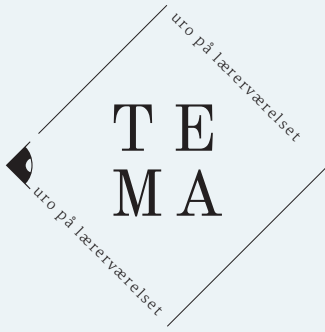
MP Pension **kvitter smøgerne**

Afkast og ansvarlighed skal gå hånd i hånd.
Derfor sælger vi nu alle vores aktier i tobaksindustrien.

Læs mere på
mppension.dk/tobak

Line Alberte er fyret:

“Jeg kommer til at
tudbrøle til sommer”

Gymnasielærer Line Alberte Corneliussen er lige blevet fyret. Først var hun i chok, så kom sorgen over at skulle forlade kolleger og elever.

Tekst_ Tina Rasmussen

Foto_ Camilla Stephan

Det var den næstsidste torsdag i januar. Solen skinnede. Det var eftermiddag.

Line Alberte Corneliussen tænker tilbage.

Hun og en god kollega sad i sofaen i hendes lejlighed og drak kaffe. De talte om deres børn og skolens julefrokost. Det var den dag, rektor ville ringe rundt til de lærere, der skulle fyres. Hun kunne genkende nummeret, da hendes mobiltelefon ringede.

“Lige da jeg fik beskeden om, at jeg var en af dem, var jeg helt i chok. Jeg var meget ked af det og drak mig virkelig fuld den aften,” fortæller Line Alberte Corneliussen og smiler forsigtigt.

Den 28-årige lærer på Helsingør Gymnasium har sagt ja til at sætte ord på, hvordan det er at blive fyret. Over en kaffe latte ved det grønne træbord på en café i byen fortæller hun ærligt om alle følelserne og tvivlen i forhold til fremtiden.

Da chokket var klinget af efter et par dage, kom sorgen over at skulle forlade den skole, hun har været en del af i fem år. Hun begyndte som vikar i 2014, mens hun stadig læste på Københavns Universitet, og i 2017 blev hun fastansat.

Og sorgen kæmper hun stadig med.

“Jeg er i sorg over at skulle forlade stedet. For mig er jobbet som gymnasielærer ikke bare et job. Det er en stor del af min identitet. Det er så meget mere end selve undervisningen. Der er så mange betydningsfulde relationer til kolleger og elever. Jeg kommer til at tudbrøle til sommer, når det er slut,” siger Line Alberte Corneliussen, der underviser i dansk og oldtidskundskab.

Åben om fyringen

Siden skoleårets start havde det ligget i kortene, at fyringer kunne blive nødvendige på grund af faldende elevtal og nedskæringerne i sektoren. I alt er syv lærere endt med at blive fyret, og tre er sat ned i tid.

Line Alberte Corneliussen valgte fra starten at være helt åben om sin fyring. Samme aften, som hun fik det at vide, lagde hun en besked op i den Facebook-gruppe, som næsten alle i lærerkollegiet er med i. Her skrev hun, at hun ikke havde berøringsangst, at hun nok skulle sige fra, hvis hun en dag ikke havde lyst til at tale om det, og at hun hellere ville have en krammer for meget end en for lidt.

” Det er et helt lærerkollegium, der er splittet ad. Der er en følelse af afmagt.

“Det var rigtig rart. På den måde vidste folk, at de godt måtte spørge og ikke behøvede være bange for at træde mig over tæerne.”

Hun har udelukkende fået støtte og positive reaktioner fra kollegerne, fortæller hun.

“Jeg har fået så mange fine tilkendegivelser fra mange kolleger, der er kedde af, at jeg ikke længere skal være der. Det er dejligt, men også skrækkeligt, for så har jeg jo endnu mindre lyst til at skule af sted.”

Alle bliver ramt

Hun kan tydeligt mærke, at hele lærerkollegiet er påvirket af fyringerne.

“Stemningen er en anden. Det er et helt lærerkollegium, der er splittet ad. Der er en følelse af afmagt. Men undervisningen skal jo fortsætte, og det gør den også, men rammerne er totalt forandrede.

Al snakken handler om de konsekvenser, nedskæringerne har for undervisningen nu og her, det ekstra arbejdspress, der kommer næste år, og om der kommer flere fyringer,” fortæller Line Alberte Corneliussen.

Nogle af de fyrede lærere er blevet fritstillet og er derfor allerede stoppet. Ifølge Line Alberte Corneliussen sker der noget med trivselen på et lærerværelse, lige så snart nogle sociale relationer bliver brudt.

Hun synes, at der i uddannelsessektoren er alt for lidt fokus på, hvor afgørende et godt socialt miljø på lærerværelset er for god undervisning.

“Det giver noget til det faglige samarbejde i hverdagen, når man har det godt med hinanden. Ofte er det små ting, der skal til, men nogen skal have overskuddet til at gøre det,” siger Line Alberte Corneliussen.

“Men i nedskæringstider, hvor alle løber hurtigere og hurtigere, er det den slags ting, der først forsvinder.”

Hun har blandt andet været med til at arrangere lærerfester og fået kollegerne med på at gå luciaoptog for eleverne. Og hun havde opfordret alle til at komme til fyringsbar i stedet for fredagsbar, dagen efter at fyringerne var meldt ud.

“Jeg endte så selv med ikke at komme, jeg var så træt. Jeg holdt min egen fyringsbar,” siger hun og griner.

” For mig er jobbet som gymnasielærer ikke bare et job. Det er en stor del af min identitet.

Gulerod og pres på samme tid

Line Alberte Corneliussen skal fortsætte med at undervise på Helsingør Gymnasium frem til sommerferien. Hun er i pædagogikum i år. Det er en gulerod i forhold til at fortsætte, men giver også et øget pres, forklarer hun.

“Min pædagogikumudtalelse får endnu større betydning, fordi jeg nu skal bruge den til at få et nyt job.”

Hun er så småt gået i gang med at kigge på jobannoncer og skrive ansøgninger, men der er ikke meget at komme efter.

Mange gymnasier fyrer i øjeblikket, regeringen vil fortsætte nedskæringerne frem til 2022, og ungdomsårgangene bliver mindre. Line Alberte Corneliussen kender realiteterne.

“Det er svært at bevare optimismen, men jeg forsøger. Der er så få skoler, der fastansætter i øjeblikket, så jeg siger til mig selv, at jeg skal være glad, hvis jeg kan få et vikariat,” siger hun og tilføjer:

“Jeg flyttede til Helsingør for at bo tæt på mit arbejde. Skal jeg nu rejse langt for at få et job, har det konsekvenser for min familie og mit privatliv.”

De dystre jobudsigter har fået nogle gymnasielærere til at vende blikket mod andre brancher. Men det er hun ikke parat til.

“Jeg har nej-hatten på. Endnu. Jeg har kun været gymnasielærer i fem år, og min faglige selvtillid er blevet styrket gennem pædagogikum, så det er for tidligt at lukke den dør,” siger Line Alberte Corneliussen.

Skolen har sagt ja til at betale for et efteruddannelseskursus, som på et år giver hende en bachelor i latin. Hun håber, at det kan øge hendes jobchancer. ●

”Alle vil overleve.
Det kan ikke undgås,
at man tænker
på sig selv.

Poula Jakobsen
Erhvervspsykolog

Fyringer rammer hele lærerværelset

De aktuelle afskedigelser skaber usikkerhed og dårligt klima på lærerværelser landet over. Lærere og ledere er nødt til at tale om, hvordan man kommer videre, siger psykologer.

Tekst_ Tina Rasmussen

Selv på et godt og velfungerende lærerværelse kommer sammenholdet og det gode arbejdsmiljø under pres, når en fyringsrunde rammer.

Det siger psykologerne Poula Jakobsen og Peter Hjerrild. De er begge tilknyttet Danske Underviserorganisationers Samaråd (DUS) og hjælper lige nu gymnasielærere, der er blevet fyret, med at komme videre.

“Fyringer påvirker ikke kun de lærere, der direkte bliver ramt, men hele arbejdspladsen,” siger Poula Jakobsen, der er privatpraktiserende erhvervspsykolog i København.

Først er der perioden, hvor lærerne afventer ledelsens udmelding på, hvor mange der skal fyres og hvem. Her er usikkerheden og angsten stor, og der kan opstå snak i krogene, forklarer hun.

“Klimaet kan hurtigt blive dårligt. Alle vil overleve. Det kan ikke undgås, at man tænker på sig selv. Der opstår let en opsplitning, fordi nogle føler sig mere truede

end andre. Selv på det gode lærerværelse går det ud over sammenholdet,” siger Poula Jakobsen.

Peter Hjerrild, der er psykolog med egen praksis i Aarhus, er enig.

“Det gode miljø kommer under pres. Der er en usikkerhed. I sådan en situation reagerer folk forskelligt. Nogle har brug for at snakke og lave sjov, andre bliver tavse, trækker sig tilbage og koncentrerer sig om deres undervisning,” siger han.

Det kan ikke undgås, at den dårlige stemning på lærerværelset går ud over undervisningen, fastslår Poula Jakobsen.

Lettelse og fortvivlelse

Når der er blevet sat navne på de lærere, der skal afskediges, er miljøet på lærerværelset stadig påvirket. Man skal forsøge at vende tilbage til hverdagen igen.

Der er faglige samarbejder, der skal fungere. Men det er ikke altid let, når nogle er lettede, og andre er fortvivlede.

For de lærere, der skal fortsætte med at være på skolen, kan der være en stor bekymring for, hvor stort arbejdspresset bliver fremover, hvad der sker med samarbejdet i ens faggruppe, når nu nogle mangler, og om flere fyringer er på vej, forklarer de to psykologer.

Endnu vanskeligere er det naturligvis for de fyrede lærere. Nogle bliver fritstillet, men mange fortsætter med at undervise skoleåret ud.

“Det er hårdt. De føler sig udenfor i diskussioner, der har med det kommende skoleår at gøre, og de føler sig afkoblet, når de spiser frokost med den sædvanlige gruppe af kolleger,” fortæller Peter Hjerrild.

Selvom det kan være hårdt, råder Poula Jakobsen de fyrede lærere til at holde fast i deres faglige stolthed og passe deres job så godt som muligt. →

“Det er rigtigt vigtigt, at man får sluttet på en værdig måde, får sagt farvel til eleverne på en god måde og kan sige til sig selv, at man gjorde, hvad man kunne. Det gør det nemmere at komme videre,” siger hun.

Nogle bliver sygemeldt

Poula Jakobsen råder de fyrede lærere til at lave en aftale med rektor om, hvordan de kommer igennem den sidste tid på skolen. Måske har man ikke kræfter til at klare alle sine hold, men har brug for at få et reduceret skema. Måske har man brug for at holde fri nogle dage for at komme i gang med jobsøgningen eller gå på nogle kurser. Der vil typisk også være møder om det kommende skoleår, som man ikke behøver at komme til.

” Det kan blive for hårdt at skulle præstere, når man samtidig føler sig udenfor og vraget.

Peter Hjerrild
Psykolog

“Det vil være absurd og føles som en hån, hvis man skal sidde med til diskussionen af fagfordelingen for det kommende skoleår,” siger Poula Jakobsen.

Men ikke alle kan overskue at fortsætte. Peter Hjerrild vurderer, at omkring halvdelen af de fyrede lærere, han har talt med, er blevet sygemeldt.

“Hvad der er bedst, vil altid være individuelt. For nogle er det godt at prøve at holde fast, for andre er det bedre at holde sig væk. Det kan blive for hårdt at skulle præstere, når man samtidig føler sig udenfor og vraget,” siger Peter Hjerrild.

Når lærerne overvejer en sygemelding, mærker han, hvor stor en loyalitet mange af dem har over for eleverne.

“Mange har dårlig samvittighed over at måtte slippe dem.”

Mange fyringer

Alene i det her skoleår er cirka 200 gymnasielærere blevet fyret indtil videre, viser tal fra Gymnasieskolernes Lærerforening (GL).

Fyringerne skyldes primært omprioriteringsbidraget, som et flertal på Christiansborg vedtog i 2015, og som har pålagt skolerne at spare to procent om året. I år mangler skolerne således otte procent af deres hidtidige budget. Dertil kommer eud-forliget, som i 2017 fjernede knap fire procent fra de almene gymnasier, samt øvrige besparelser.

Flere steder er et faldende elevtal også en del af årsagen til afskedigelserne.

Også i de første år med nedskæringerne måtte skoler fyre lærere. I dag er der samlet set omkring 1.200 færre lærere på stx, hf og VUC end i 2015. Dog er der i samme periode blevet cirka 500 flere lærere på hhx og htx, viser tal fra GL.

IGL vurderer man, at der kommer endnu flere fyringer i løbet af foråret. Jobudsigten for gymnasielærere er i det hele taget noget dystert. Regeringen vil fortsætte nedskæringerne frem til 2022, og ungdomsårgangene bliver mindre.

Tal om problemerne

De to psykologer mener, at den enkelte skole selv kan gøre meget for at få genskabt et godt miljø på lærerværelset efter en fyringsrunde.

Først og fremmest er der brug for, at lærere og ledere i fællesskab får drøftet, hvordan arbejdsklimaet reelt har det, og hvad der skal til, for at man kommer godt videre. Hvis ikke ledelsen foreslår det, bør tillidsrepræsentanten gøre det.

“Hvordan gør vi det bedst muligt herfra? Det er man nødt til at få snakket om. Men det er en god idé at vente, til det nye skoleår starter. Tingene skal lige have lov til at bundfælde sig en smule,” lyder rådet fra Poula Jakobsen.

Det vil også være godt at få diskuteret, hvad man eventuelt gerne vil gøre anderledes, hvis der kommer flere fyringer, påpeger psykologerne. Ikke kun rent processmæssigt, men i lige så høj grad i forhold til det kollegiale og miljøet på lærerværelset.

“Det er mit indtryk, at det er relativt få gymnasier, hvor man snakker om, hvordan man vil håndtere fyringer. Det undrer mig. Det ville gøre en forskel,” siger Poula Jakobsen. ●

Tal med en psykolog

Hos Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS) kan du som medlem af GL få fem gratis samtaler med en psykolog.

45 psykologer over hele landet er tilknyttet ordningen.

For at blive henvist til en af psykologerne skal du først tale med en konsulent i DUS-rådgivningen. Du kan bestille tid til en samtale på telefon 33 11 30 88.

Det er ikke kun via DUS, du kan få psykologhjælp. Mange gymnasier har en ordning, hvor du kan få hjælp af en erhvervspsykolog. Spørg din tillidsrepræsentant, hvordan det er på din skole.

En fyring kommer for de fleste som et chok. Psykologisk set er en fyring en separationsproces ligesom dødsfald og skilsmisser og derfor en af de største kriser, man kan opleve. Det er et tab og gør ondt. Selvverdet får et knæk, og mange føler, at hele deres identitet ryger.

En fyring udløser mange forskellige reaktioner og tanker. Det er vidt forskelligt fra person til person. Men generelt fordeler de fyrede sig i to hovedgrupper:

Nogle vender det indad. De græder, bebrejder sig selv, tvivler på egne evner og er bekymrede for fremtiden.

Andre vender det hele udad. De bliver vrede, frustrerede, føler sig uretfærdigt behandlet og skælder ud på ledelsen.

For stort set alle, der bliver fyret, er det rart at føle sig set. Som kollega til en fyret er det derfor en god idé at kigge vedkommende i øjnene og sige: "Det gør mig ondt at høre. Jeg tænker på dig". Er man ikke så tæt på den fyrede, er det nok. Her vil overdrevet omsorg virke upassende.

Har man derimod et nært forhold til den fyrede kollega, gælder andre regler. Man kan for eksempel:

Give et **knus og sige**: "Er det okay, at jeg spørger til dig, eller hvad vil være godt for dig?"

Invitere på en **kop kaffe** eller en øl en dag efter arbejde og tage en snak.

Skrive en sms eller mail, hvis den fyrede har sygemeldt sig. Som fyret er det rart at vide, at der er nogen, der tænker på en.

Tilbyde **faglig støtte**, hvis det er en fagkollega. Man kan låne noget materiale ud eller sige: "Kan jeg gøre noget, der kan aflaste dig til eksamen til sommer?" Det er godt at spørge om noget helt konkret.

uro på lærerværelset

TEMA

uro på lærerværelset

s_18

Vores fantastiske arbejdsplads blev et utrygt sted

Da Horsens HF og VUC blev ramt af to fyringsrunder, blev arbejdsmiljøet rystet, og trygheden forsvandt, fortæller lærerne. Skolen måtte tilkalde en erhvervspsykolog for at få bearbejdet oplevelserne og komme videre.

Tekst_ Malene Romme-Mølby

Foto_ Jesper Voldgaard

En massakre. Et kæmpe chok. Som et lyn fra en klar himmel.

De hårde ord falder på rektors kontor på Horsens HF og VUC, hvor lærere, tillidsrepræsentanter og rektor sætter ord på, hvordan det føltes, da skolen for tre år siden måtte afskedige ni medarbejdere. Året efter fulgte yderligere to afskedigelser.

“Det kom simpelthen som et kæmpe chok for alle, og vi er vel egentlig først ved at komme os helt over det nu,” siger tillidsrepræsentant Martin Skov Petersen.

Inden da havde først ledelsen og sidenhen en særligt nedsat gruppe →

Det har taget lang tid og krævet hjælp udefra at komme sig over fyringsrunden, fortæller rektor Dinna Balling, TR-suppleant Dan Ørbæk Lysgaard, arbejdsmiljørepræsentant Flemming Fischer, lærer Tina Dunø, lærer Paw Amdisen og TR Martin Skov Petersen.

arbejdet på at undgå afskedigelser, men til sidst var der ingen vej udenom. Skolens økonomi var presset af en voldsom elevnedgang og nedskæringerne.

Dan Ørbæk Lysgaard var en af de lærere, der dengang var med i den særlige gruppe med ledelsen og tillidsrepræsentanter, som skulle nærstudere skolens økonomi i håb om at finde nye løsninger.

“Det gibbede helt i mig, da jeg indså, at der ikke var nogen anden udvej. For mange af mine kolleger, som ikke sad i gruppen, havde stadig en forhåbning om, at vi kunne klare de økonomiske udfordringer ved at afmelde aviserne eller stoppe frugtordningen. Men der skulle meget mere til,” fortæller Dan Ørbæk Lysgaard, der sidenhen er blev suppleant for tillidsrepræsentanten.

“Først kom chokket over, at der skulle afskediges lærere – så kom angsten for at blive fyret. Pludselig var vores fantastiske arbejdsplads et utrygt sted,” siger Tina Dunø, der underviser i dansk og billedkunst.

Fra den dag, hvor ledelsen informerede medarbejderne om, at der skulle afskediges ni lærere, til dagen, hvor lærerne blev varslet afskediget, begyndte lærer Paw Amdisen pludselig at tænke over, hvad han sagde på arbejdet.

“Det var virkelig en ubehagelig periode, hvor jeg tolkede på alt. Og tankerne var tunge: På den ene side håbede jeg selvfølgelig på, at det ikke var mig, der skulle afskediges, men samtidig kunne jeg ikke holde tanken ud, at det så skulle gå ud over en god kollega,” siger Paw Amdisen, der underviser i samfundsfag, filosofi og mediefag.

De afskedigede blev usynlige

Processen omkring afskedigelserne blev drøftet grundigt i skolens samarbejdsudvalg. Det blev besluttet, at man skulle have beskeden per mail sidst på eftermiddagen. Det blev ændret ved anden fyringsrunde, hvor man fik mailen om morgenen.

“Vi fandt ud af, at det var forfærdeligt at skulle undervise en hel dag. Man kunne ikke koncentrere sig, fordi man gik og ventede på beskeden om, hvorvidt man var købt eller solgt. Derfor ændrede vi det den anden gang,” siger Martin Skov Petersen.

Det stod klart, at afskedigelser var uundgåelige i december måned, en måned, hvor mange organisationer ikke ønsker at afskedige, så timingen af afskedigelserne blev også drøftet mellem lærerne og ledelsen.

” Det var virkelig en ubehagelig periode, hvor jeg tolkede på alt.

Paw Amdisen
Lærer
Horsens HF og VUC

“Enten ville alle få en dårlig jul, fordi medarbejderne vidste, at afskedigelserne ville blive meldt ud efter jul, eller også skulle afskedigelserne meldes ud inden jul, men så skulle de afskedigede holde juleferie med den forfærdelige nyhed,” siger rektor Dinna Balling.

Lærerkollegiet valgte at få de dårlige nyheder inden juleferien.

“Det var en frygtelig dag,” siger Dan Ørbæk Lysgaard og uddyber:

“Først var angsten dér, så kom lettelsen, som til sidst blev afløst af den dårlige samvittighed over at føle glæde, når der var kolleger, der var blevet afskediget,” siger han.

Lærerne havde oprettet en Facebook-gruppe, hvor man kunne fortælle sine kolleger, at man var blevet afskediget, hvis man havde lyst til det.

“Det var godt, at de fleste meldte det ud på Facebook,” siger Tina Dunø og tilføjer:

“Der blev krammet enormt meget næste dag på lærerværelset.”

At de fleste medarbejdere var åbne omkring deres afskedigelse, gjorde det lettere både for dem og for kollegerne at tackle, mener arbejdsmiljørepræsentant Flemming Fischer.

“Vi har altid været en god arbejdsplads, og vi rykkede tættere sammen, da krisen kom,” siger Flemming Fischer.

Både tillidsrepræsentanter og ledelse opfordrede de afskedigede til at tage en samtale med ledelsen efter den officielle tjenstlige samtale. Det var der mange, der gjorde.

“Det var jo frivilligt, men vi var nok ret opsøgende, for det er så vigtigt, at kontakten ikke stopper med den triste samtale,” siger Dinna Balling.

Hun mener også, at det kan være en af årsagerne til, at ingen af de afskedigede sygemeldte sig.

Martin Skov Petersen fortsætter:

“Det er vigtigt at holde den gode kontakt – for ellers kan vreden eller usikkerheden vokse.”

Inden afskedigelserne havde lærerne talt om, hvor vigtigt det var, at de afskedigede ikke blev usynlige.

“Men det blev de jo lidt – desværre. Det er en rigtig svær situation. Hvor meget skal man spørge? Det er jo meget individuelt, hvor meget man ønsker at tale om det,” siger Martin Skov Petersen.

Dan Ørbæk Lysgaard nikker:

“Det kan let blive en lidt ensformig snak, hvis man hver gang spørger til, om der er noget nyt, og om der er nogen job at søge,” siger han.

Også de, der ikke var blevet afskediget, var påvirket af stemningen.

“Jeg begyndte at fundere over, hvorfor det lige var de lærere, som var blevet afskediget, og ikke mig. Jeg var jo ikke en bedre underviser eller kollega end dem. Så jeg ledte efter årsager og mønstre, og det tror jeg, at vi var mange, der gjorde,” siger Paw Amdisen og tilføjer:

” Der var mange snakke om ‘sikre’ fag rundtomkring på gangene.

Flemming Fischer
Arbejdsmiljørepræsentant
Horsens HF og VUC

“For hvad nu, hvis der skulle fyres igen.”

Ledelsen spiller med åbne kort

Afskedigelserne havde sat deres præg på arbejdsmiljøet.

“Chokket påvirkede os længe, samtidig med at vi alle kunne mærke besparelserne,” siger Flemming Fischer og uddyber:

“Der var mange snakke om ‘sikre’ fag rundtomkring på gangene.”

En lærer sagde også op uden at have et andet arbejde på hånden.

“Hun valgte simpelthen at sige op, fordi hun ikke kunne klare presset fra besparelserne. Hun kunne ikke se sig selv som underviser på den måde. Det gav voldsomme dønninger på lærerværelset,” siger Martin Skov Petersen.

Ledelsen opfattede signaler og fik erhvervspsykolog Einar Bryld til at køre et forløb for alle på skolen.

Det har været rigtig godt, lyder det samstemmende omkring bordet.

“Det betyder meget, at vi blev taget alvorligt af ledelsen. Det har været godt at tage temperaturen på arbejdsglæden og at arbejde med, hvad vi kan gøre i hverdagen,” siger Paw Amdisen.

“Selvom afskedigelserne skyldtes udefrakommende faktorer, så blev de jo alligevel oplevet lidt som et tillidsbrud, og derfor havde vi brug for at få hjælp udefra til at få det bearbejdet og komme videre med samarbejdet,” siger Dinna Balling.

Det hjælper også på arbejdsmiljøet, at ledelsen spiller med åbne kort i forhold til hver enkelt lærers portefølje, påpeger lærerne.

“Vi kan se, hvordan kagen bliver skåret, og det giver ro og forhindrer, at der bliver skabt myter om arbejdsfordelingen,” siger Dan Ørbæk Lysgaard og understreger vigtigheden af, at lærerne og ledelsen arbejder videre på at finde løsninger på arbejdspresset, når besparelserne fortsætter. Det bruger de meget energi på nu.

Arbejdsglæden er stille og roligt steget på skolen igen.

Men lige omkring den tid, hvor skolen får ansøgetallet til det kommende skoleår, vender uroen lidt tilbage, fortæller Paw Amdisen.

“Grundlæggende er der jo sket noget med trygheden, så ansøgetallet er altid lidt af en gyser,” siger han. ●

“Skal du med til mødet? Nå nej, du er her jo ikke næste år”

En del fyrede lærere oplever uheldige bemærkninger fra kolleger. Andre føler, at de er blevet usynlige.

Tekst_ Tina Rasmussen

Det er svært at fortsætte med at undervise og være på lærerværelset skoleåret ud, når man har fået en fyreseddel. Men det gør endnu mere ondt, når ens kolleger får sagt noget uheldigt eller måske ligefrem undgår en.

Det har en del af de fyrede lærere, som Tine Vesth Nielsen møder, mærket på egen krop. Hun er karriererådgiver i Magistrates A-kasse og hjælper lige nu en del af landets fyrede gymnasielærere med at komme videre.

“Alle er groggy, når der sker fyringer. Også dem, der ikke er direkte ramt. Alle bliver en part på en eller anden måde, og mange bliver i tvivl om, hvordan de skal opføre sig over for en fyret kollega. Der er en høj grad af forlegenhed og beklemthed,” siger Tine Vesth Nielsen.

“Hvis jeg var dig, ville jeg finde en anden branche”. “Hvis bare du havde engelsk, så kunne man måske gøre plads til dig”. “Skal du med til mødet? Nå nej, du er her jo ikke næste år”. “Det må være så svært at være i, for slet ikke at tænke på den usikkerhed. Jeg ville ikke kunne holde til det”. “Har du overvejet at læse et andet fag?”

Det er nogle af de kommentarer, de fyrede lærere har fået fra kolleger, og som de har fortalt Tine Vesth Nielsen om.

“Det er jo som regel sagt i en god mening, men virkningen er en helt anden. Omhu er så afgørende i sådan en sårbar situation. Der er brug for, at alle skruer tænkemønstret på,” siger Tine Vesth Nielsen.

‘Dead man walking’

Nogle af de fyrede lærere fortæller, at de har en følelse af at være usynlige. De har oplevet kolleger, der nærmest kryber langs panelerne på lærerværelset for at undgå dem.

“De siger, at de har det bedst, når de er sammen med deres elever i undervisningen. På lærerværelset føler de sig derimod som ‘dead man walking’, og derfor undgår de helst at være der,” siger Tine Vesth Nielsen.

Også psykolog Peter Hjerrild møder fyrede gymnasielærere, der føler, at deres kolleger prøver at undgå dem.

” Mange bliver i tvivl om, hvordan de skal opføre sig over for en fyret kollega.

Tine Vesth Nielsen
Karriererådgiver
Magistrenes A-kasse

“Det er det dårligste, man kan gøre som kollega. Det er vidt forskelligt, hvad man som fyret har brug for. Nogle vil gerne snakke meget, andre helst ikke. Men alle har brug for at blive set. En god kollega er først og fremmest en, der kigger den fyrede i øjnene og stiller sig til rådighed,” siger Peter Hjerrild.

Han er tilknyttet Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS), hvor lærere, der er medlem af Gymnasieskolernes

Lærereforening (GL), kan få fem gratis psykologsamtaler.

Peter Hjerrild understreger, at det er en helt almenmenneskelig reaktion, at vi hellere viger udenom, når noget er svært at snakke om. Det er det samme, der tit sker ved alvorlig sygdom og dødsfald.

“Man er blufærdig og bange for at sige noget forkert, og så lader man desværre helt være med at sige noget,” siger Peter Hjerrild.

Snak om det

Tine Vesth Nielsen er enig i, at en god kollega er en, der stiller sig til rådighed. Man kan ikke ændre på situationen, men man kan altid lytte og vise forståelse. Det kræver ikke så meget, men har en enorm effekt for den fyrede, påpeger hun.

“Det bedste, man kan gøre som kollega, er at tage den fyrede om skuldrene og sige: Det er træls, jeg er klar til at snakke, hvis du har lyst.”

Både hun og Peter Hjerrild mener, at vejen frem er dialog og åbenhed på lærerværelset. De opfordrer til, at man i alle lærerkollegier tager en fælles snak om, hvordan man vil håndtere det, hvis der kommer fyringer på skolen – og meget gerne sammen med ledelsen.

“Hvordan gør vi her? Hvad er det for en kollegial adfærd, vi gerne vil have? Jeg mener, at tillidsrepræsentanten har en vigtig rolle at spille for at få sådan en snak i gang,” siger Tine Vesth Nielsen. ●

Hjælp også dem, der beholder jobbet

Erhvervspsykolog Trille Frodelund Lykke giver her gode råd til, hvordan ledelsen kan hjælpe arbejdspladsen videre efter en fyringsrunde.

T e k s t _ Malene Romme-Mølby

Der ligger et stort arbejde for ledere, efter at afskedigelser er meldt ud på en arbejdsplads.

Det understreger cand.psych. Trille Frodelund Lykke, der har speciale i erhvervspsykologi.

“Nogle ledere kan godt have en tendens til at slippe taget lidt, når afskedigelserne er meldt ud. Men ledelsens ansvar stopper jo ikke der,” siger Trille Frodelund Lykke, der er partner i konsulentvirksomheden New Stories, som blandt andet arbejder med ledertræning og forandringsprocesser.

At ledelsen iler videre, kan skyldes, at afskedigelser ofte hænger sammen med besparelser, så der er mange andre ledelsesopgaver, der skal udmøntes.

“Men når der er sat ansigt på de afskedigede, står mange organisationer og kollegafællesskaber totalt bombet tilbage,” siger Trille Frodelund Lykke og uddyber:

“De medarbejdere, der ikke er afskediget, føler sig sjældent særligt heldige over at få lov til at blive.”

Mistilliden til ledelsen kan også vokse. “Medarbejderne kan føle, at der med afskedigelserne er gået på kompromis med nogle vigtige værdier og idealer på arbejdspladsen, og tænke: Det kunne lige så godt have været mig, der var blevet afskediget,” siger Trille Frodelund Lykke.

Ledelsen skal lytte

Mange af de tilbageblevne medarbejdere rammes af dårlig samvittighed over stadig at have et job, når andre har mistet det.

Det kan resultere i det såkaldte survivor

syndrome, som også krigsveteraner kan opleve, forklarer hun.

Forskning viser, at det fysiske helbred ofte bliver dårligere for de medarbejdere, der bliver tilbage, hvis ikke der bliver taget hånd om dem og arbejdsmiljøet, fortæller Trille Frodelund Lykke.

Hun foreslår, at ledelsen tager initiativ til dialogmøder. Her skal der være mulighed for at tale om, hvad der er sket, men også plads til at kigge frem sammen.

” De medarbejdere, der ikke er afskediget, føler sig sjældent særligt heldige over at få lov til at blive.

Trille Frodelund Lykke
Erhvervspsykolog

“Det er vigtigt, at ledelsen virkelig lytter. Nogle gange bruger ledelsen meget energi på at forklare og forsvare, og det er ikke produktivt. Den skal især bruge dialogmøderne til at lytte til, hvad medarbejderne har oplevet, og hvad de har behov for, for at de kan komme videre,” siger Trille Frodelund Lykke, der anbefaler, at møderne er meget tydeligt rammesat over for medarbejderne.

“Dialogmøderne er også et sted, hvor det kan blive tydeligt for både ledelse og medarbejdere, at processen oftest opleves forskelligt.”

Fyring skal ikke blive tabu

Men hvor opfattelsen af processen kan være forskellig, så er det vigtigt, at medarbejderne oplever en samstemmig ledelse, påpeger Trille Frodelund Lykke.

“Det er en tid for rygtedannelse, derfor er det vigtigt, at medarbejderne møder en fælles tilgang til, hvad der skal ske,” siger hun og tilføjer:

“Det går ikke, at én leder siger noget, og en anden leder siger noget helt andet. Der skal være klare linjer og udmeldinger, ellers starter der ofte usaglige snakke ved kaffemaskinerne, og utilfredsheden ulmer i krogene.”

Samtidig bør ledelsen sørge for at have en god dialog med den afskedigede, så den sidste tid på arbejdspladsen bliver så rar som muligt.

“Det er en svær tid at navigere i, ikke mindst for den afskedigede, men også for kollegerne, så jo mere en leder kan vise vejen, jo bedre kan man sikre, at afskedigelsen ikke bliver et tabu,” siger Trille Frodelund Lykke.

Lederen bør blandt andet tage initiativ til at drøfte, hvordan den afskedigedes sidste tid på arbejdet skal være, hvilke møder den afskedigede skal deltage i, og hvordan der skal siges ordentligt farvel på arbejdspladsen, foreslår Trille Frodelund Lykke.

“Det har stor betydning for dem, der bliver tilbage på arbejdspladsen, at de oplever, at de afskedigede er blevet behandlet ordentligt – ligesom det har stor betydning for de afskedigedes videre vej i arbejdslivet,” fortæller Trille Frodelund Lykke. ●

KORT OM

Undervisning

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

Prisvinder: Jeg er blevet fagligt opdateret

Seks idrætslærere har sammen skrevet en kæmpe undervisningsbog. Men det har lige så meget været et efteruddannelsesforløb, fortæller initiativtager Thomas Sand Skadhede. Forleden vandt lærerne Undervisningsmiddelprisen.

“Vi er fagligt blevet fuldstændig opdateret, og jeg føler, at jeg har fået øjnene op for mange flere discipliner i faget. Jeg er en klassisk naturvidenskabelig idrætslærer, som tidligere måske godt kunne finde på at negligere den humanistiske litteratur. Men samarbejdet har været en øjenåbner – det er faktisk helt vildt spændende,” siger Thomas Sand Skadhede, der er lektor i idræt, biologi og bioteknologi ved Paderup Gymnasium.

Halvdelen af merkantile eux-elever færdiggør ikke uddannelsen

Størstedelen af eleverne på den merkantile eux-uddannelse stopper inden praktikken. Det viser tal fra Undervisningsministeriet.

Det er et stort problem, mener Gymnasieskolernes Lærerforening (GL).

“Det svarer til, at eleven efter to gange 20 uger på grundforløb og et enkelt studiekompetencegivende år har opnået studiekompetence svarende til en toårig hf. Det risikerer at sende elever, der ikke har et tilstrækkeligt niveau, videre til videregående uddannelser,” siger Tomas Kepler, der er formand for GL.

Han mener, at der er brug for en lovændring, som fjerner muligheden for, at eleverne kan stoppe og påbegynde en videregående uddannelse.

”

Eleverne har brug for, at vi er normsættende rollemodeller. Og det er en lang og omfattende dannelsesproces for os alle at få skabt normer for god adfærd på nettet.

Anne Boie Johannesson
Lektor og it-vejleder
Køge Gymnasium
I blogindlægget Vi er forsøgskaniner

Klasselærerrollen er mere end bare et arbejde

Klasselæreren spiller en stor rolle på Midtsjællands Gymnasium. Skolen prioriterer klasselærerne, der i øjeblikket er i gang med et efteruddannelsesprojekt, som lærerne selv har været med til at sammensætte.

“Vi ønsker at kvalificere klasselærerarbejdet blandt andet ved at få flere konkrete værktøjer samt at spare mere sammen og få et fælles sprog om udfordringerne,” fortæller Johanne Fausing Ross, der er med i projektet sammen med kollegerne Dorthe Kvetny og Kitt Gøtterup Overgaard.

For de tre lærere er klasselærerrollen et tilvalg, som de helst ikke vil være foruden.

“Som klasselærer får man ofte en stærkere relation til klassen og eleverne, fordi man fokuserer på både faglig og social trivsel,” siger Dorthe Kvetny.

SPØRG EN STUDERENDE

Vil dine elever vide, hvordan det er at studere på it-universitetet?

Når man står over for at skulle vælge uddannelse, kan man have mange spørgsmål, som man måske ikke kan læse sig til på en hjemmeside. Derfor har dine elever mulighed for at stille et spørgsmål direkte til en nuværende studerende på en af IT-Universitetets fire bacheloruddannelser:

- Data Science
- Digital Design og Interaktive Teknologier
- Global Business Informatics
- Softwareudvikling

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

Stil spørgsmål på: itu.dk/spoerg

De ikke-uddannelsesparate er stor ukendt faktor på skolerne

På flere skoler er mange af årets ansøgere ikke-uddannelsesparate. Helt frem til sommerferien er det usikkert, hvor mange elever der bliver optaget på skolerne.

s_26

Den 14. juni bliver en spændende dag for mange håbefulde unge, som ønsker at begynde på en gymnasial uddannelse. De nye karakterkrav betyder, at de ikke-uddannelsesparate den dag skal til en centralt stillet optagelsesprøve for at komme ind på gymnasiet eller hf.

Det er dog ikke kun eleverne, som har lidt ekstra våde håndflader den dag.

På flere skoler er en del af årets ansøgere ikke-uddannelsesparate, og dermed har optagelsesprøven stor indflydelse på, hvor mange elever der bliver optaget. Det betyder, at flere skoler først meget sent ved, hvor mange lærere der bliver brug for efter sommerferien.

En undersøgelse fra Danske Gymnasier viser, at cirka fem procent af ansøgerne til stx og hele 19 procent af ansøgerne til hf er ikke-uddannelsesparate.

Tallene dækker dog over store variationer. På flere gymnasier er over

10 procent af stx-ansøgerne ikke-uddannelsesparate, mens der på andre skoler er nul ikke-uddannelsesparate ansøgere, viser tallene fra Danske Gymnasier.

På enkelte institutioner, som udbyder hf, er mere end 30 procent af årets ansøgere ikke-uddannelsesparate, og på en enkelt institution er ikke færre end 56 procent af hf-ansøgerne ikke-uddannelsesparate.

Svært at planlægge næste skoleår

I Region Nordjylland er otte procent af ansøgerne til stx ikke-uddannelsesparate.

Jette Rygaard er rektor på Vesthimmerlands Gymnasium og HF og repræsenterer Region Nordjylland i Danske Gymnasiers bestyrelse.

Hun fortæller, at de nye optagelsesprocedurer gør det langt vanskeligere at planlægge næste skoleår end tidligere.

“Mange skoler kan helt hen i slutningen af juni være i tvivl om, om de skal oprette eksempelvis fem eller seks klasser. Dermed er det svært at vide, hvor mange lærere der bliver brug for,” siger Jette Rygaard.

Der bliver færre unge i Nordjylland og mange andre steder i landet i de kommende år, og samtidig bliver der skåret økonomisk ned på skolerne. Det betyder ifølge Jette Rygaard,

at skolerne er nødt til at “gå med livrem og seler”.

“Jeg kan ikke fastansætte en årsvikar, hvis der ikke er sikkerhed for, hvor mange elever vi har. Vi skal planlægge næste skoleår nu, men det er betydeligt sværere i år,” siger Jette Rygaard.

OPTAGELSESPRØVER

14. juni

Optagelsesprøve for ikke-uddannelsesparate elever.

6. august

Optagelsesprøve for elever, som ikke lever op til karakterkravet til afgangsprøven i 9. klasse, eller som har været syg til en af prøverne.

Optagelsesprøven er centralt stillet. Prøven omfatter dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi.

Elever i uvished

Ifølge Tomas Kepler, som er formand for Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), har de nye optagelsesprocedurer flere uheldige konsekvenser.

“For eleverne er det meget sent at få at vide, om de er købt eller solgt,” siger Tomas Kepler, som også peger på, at det er uhensigtsmæssigt, at rektor først lige før sommerferien har et overblik over, hvor mange klasser der skal oprettes, og dermed hvor mange lærere der bliver brug for.

“Det er ikke optimale betingelser for at planlægge et skoleår, og det betyder nok desværre, at flere læreres arbejdssituation vil være usikker helt frem til sommerferien,” siger Tomas Kepler.

Skolerne skal også stille censorer til rådighed til at rette optagelsesprøverne.

“Den nye optagelsesprocedure vil koste nogle ressourcer for skolerne, som i forvejen er presset af nedskæringer,” siger han.

Prøver koster ressourcer

De ikke-uddannelsesparate elever skal til optagelsesprøve den 14. juni. Det gælder også elever, som eksempelvis har taget 10. klasse på en efterskole, men som ikke afslutter skoleåret med prøver, og elever som eksempelvis har taget et skoleår i udlandet. Også selvom de har fået høje karakterer i 9. klasse.

“Det er mange ressourcer at bruge på elever, som allerede har vist, at de lever op til de faglige krav for at gå på gymnasiet,” siger Jette Rygaard.

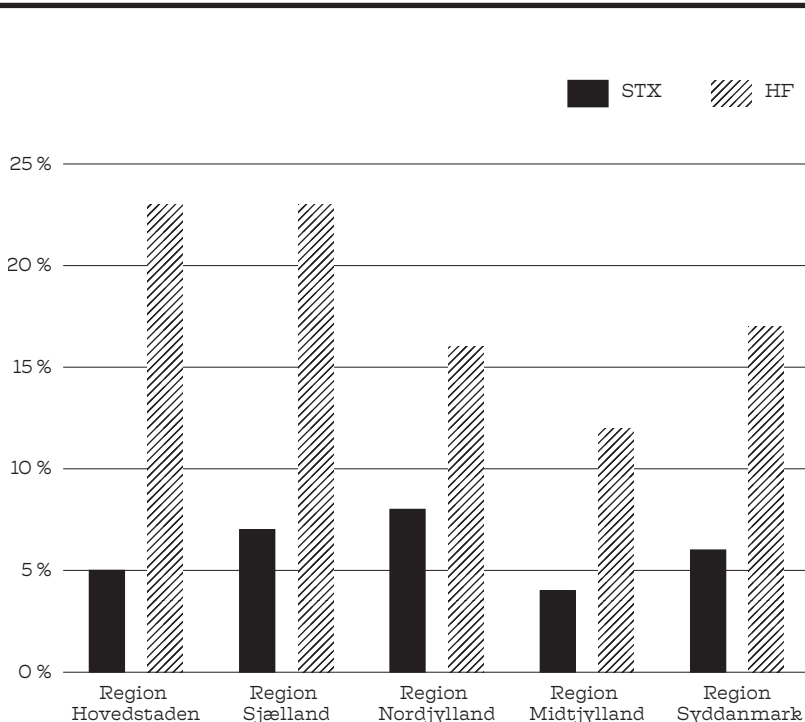
Derudover skal gymnasierne også afholde en optagelsesprøve den 6. august. Den gælder for de elever, som i første omgang bliver erklæret uddannelsesparate, men som ikke lever op til karakterkravene til afgangsprøven i 9. klasse – eller som skulle være så uheldige at blive syge til en af prøverne.

“Det er en lang venteposition, flere elever bliver sat i, og det er bestemt ikke optimalt for skolerne, som skal planlægge skoleåret,” siger hun. ●

IKKE - UDDANNELSESPARATE ANSØGERE

STX 5% HF 19%

ANDEL IKKE - UDDANNELSESPARATE ANSØGERE FORDELT PÅ REGIONER

Kilde: Danske Gymnasier

Tallene er baseret på svar fra 104 institutioner.

Tal for ikke-uddannelsesparate ansøgere til htx og hhx var ikke tilgængelige ved deadline.

PERSPEKTIV

s_28

Otte VUC-afdelinger lukker i år. Det skyldes omprioriteringsbidraget og de øvrige besparelser, som har ramt VUC-området.

Tekst_ Tina Rasmussen

Illustration_ Simon Væth

Har du set alle nyhederne

MATEMATIK

Gymnasie matematik B til A
180 kr.

I-bog 60 kr. | ca. 250 sider | 2019

Gymnasie matematik Grundbog A3
180 kr.

I-bog 60 kr. | ca. 248 sider | 2019

Gymnasie matematik Arbejdsbog A3
75 kr. | ca. 180 sider | 2019

FYSIK

En verden af fysik B
300 kr.

I-bog 60 kr. | ca. 256 sider | 2019

Grundlæggende fysik 1 til HTX

300 kr.
I-bog 60 kr. | ca. 244 sider | 2019

IDRÆT

Din idræt C

199 kr.
I-bog 40 kr. | ca. 168 sider | 2019

BIOTEKNOLOGI

Grundbog i bioteknologi 2 - STX
2. udgave | 314 kr.
I-bog 60 kr. | 308 sider

Grundbog i bioteknologi 2 - HTX
314 kr.
I-bog 60 kr. | ca. 288 sider | 2019

**Vær sikker på
høj kvalitet,
find dine
undervisnings-
materialer
på gu.dk**

fra Gyldendal?

DANSK

Skriftlig eksamen i dansk - stx og hf
129 kr.
I-bog 30 kr. | 72 sider | 2019

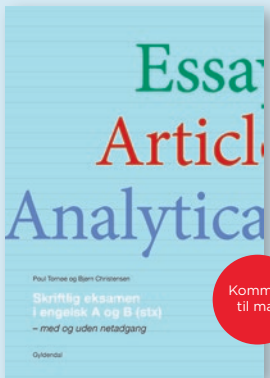

Det moderne gennembrud - #MeToo
129 kr.
I-bog 30 kr. | 120 sider | 2019

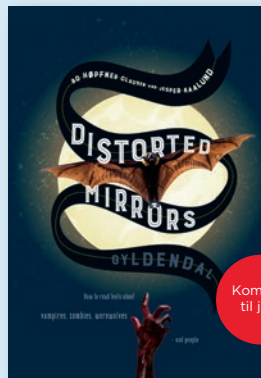
Dig & digital dannelse i dansk
152 kr.
I-bog 40 kr. | 168 sider | 2018

ENGELSK

Skriftlig eksamen i engelsk - stx og hf
ca. 129 kr. | ca. 96 sider

Kommer til maj

Distorted Mirrors
ca. 159 kr. | ca. 136 sider

Kommer til juni

TYSK

Eins, zwei, drei
109 kr. | ca. 80 sider | 2019

HISTORIE

En europæisk verdenshistorie
199 kr.
I-bog 60 kr. | ca. 250 sider

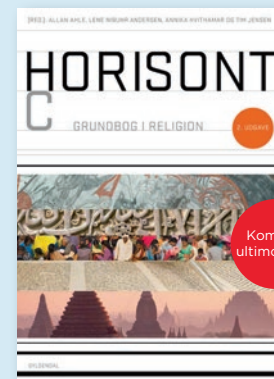
Kommer til skolestart

Den Europæiske Koncert - Europas historie 1814-1914
199 kr.
I-bog 50 kr. | ca. 200 sider

Kommer til skolestart

RELIGION

HORISONT C
Grundbog i religion
199 kr. | 250 sider
2019

Kommer ultimo 2019

GYLDENDAL

Vejen til meningen er brolagt med passion

Litterat og forfatter Jakob Holm opfordrer os til at acceptere livets dynamik og vores egen dødelighed. Vi skal lære de unge at forpligte sig, tage ansvar og finde passion. Her kan eksistentialismens tænkere være behjælpelige. Det har han skrevet en bog om.

Det er aldrig for sent. Velkommen til et liv med modige og radikale valg.

Disse let svulstige udsagn kunne måske forlede nogle til at tænke på et vækkelsesmøde i en selvhjælpsorganisation. Der er på sin vis noget om det. Ordene er nemlig forlagets invitation til at begive sig indenfor i bogen *Meningen* med det hele med undertitlen *Om at være, elske og dø*.

Værket er begået af litteraten Jakob Holm, som dermed har skrevet sig ind i en efterhånden lang række af filosoffer, psykologer og debattører, der reagerer på eller mod tidens mantra om udviklingskrav, positivitetstyranni og den konstante jagt på lykkefølelse og iscenesættelsen af det perfekte liv.

Det er et passende sted, Jakob Holm har foreslået til mødet med *Gymnasieskolen* denne fredag ved fyraften: The Star Tavern, en legendarisk London-pub i den eksklusive bydel Belgravia, et stenkast fra den danske ambassade, som er Jakob Holms daglige arbejdsplads. Pubben var i 1950'erne og 1960'erne, diskret gemt af vejen i en lille gade bag Belgrave Square, et yndet mødested for kendisser, arnested for højtstående embedsfolks og politikeres skandaliserende affærer med unge elskerinder samt ikke mindst her, det berømte og berygtede The Great Train Robbery (i øvrigt filmatiseret med Phil Collins i hovedrollen som Buster Edwards) i 1963 blev planlagt.

Kort sagt: en velvalgt dionysisk ramme for et umiddelbart apollinsk

samtaleemne. En af Jakob Holms pointer er nemlig forpligtelser ud over os selv – vi lever kun rigtigt gennem relationer til andre – og en erkendelse af vores egen dødelighed som grundsten til lykken, i det omfang den ikke blot er en flygtig metafor og meningen med tilværelsen. Der er da også pludselig en summen af liv omkring os, mens mængden af drinks og fadøl på pubbens borde og i gæsternes hænder vokser og vel enten kan anses som førnævnte erkendelse eller en fornægtelse af samme. “Jeg drikker for at glemme, at jeg drikker”, som Saint-Exupéry’s dranker sagde til Den lille prins.

Det uomgængelige faktum, at vi alle skal dø, er i eksistentialismen en forudsætning for at leve. Ligesom

mange religiøse forestillinger om frelsen – nirvana – handler om ophør af mening for at kunne hvile i fred. Det vil sige uden død, intet liv. Uden sorg og sårbarhed, ingen glæde.

“Mit primære budskab med bogen er: Forpligt dig på noget i verden. Vi er konstant i vores hoved og vores forestillinger i stedet for at være i verden. Altså en forestilling om verden, som vi synes, den burde være, versus hvordan den reelt er. Så bliver man konservativ, og forandring bliver farlig. Tag din frihed på dig, og tag ansvar!” lyder det fra Jakob Holm.

Følelser i stedet for skabelse

Meningen med det hele tager udgangspunkt i nogle af de almindelige eksistentielle problemer, der →

Mange bliver fanget af samfundets

‘lykkeindustri’ og forestillingen om det perfekte liv og kommer derved til at leve efter andres forskrifter, mener Jakob Holm.

rammer de fleste mennesker, og omfatter både privatlivet og arbejdslivet. Bruger jeg egentlig den tid, jeg er i dette liv, rigtigt? Gør jeg det godt nok? Som menneske, som partner, som forælder, som kollega, chef og så videre?

Samtidig med det pres og de krav, vi føler fra omverden, er vi som mennesker ofte på jagt efter lykken, som dog er en flygtig tilstand. Mange bliver fanget af samfundets 'lykkeindustri' og forestillingen om det perfekte liv og kommer derved til at leve efter andres forskrifter, mener Jakob Holm.

De unge skal lære at være passionerede, for i selvforglemmelsen er du ikke optaget af dig selv.

“Mange – især børn og unge – lider under nogle perfektionistiske idealer. Jeg synes, der i vores del af verden er en tendens til at opdrage børn, helt fra de er små, til at besidde en uhenigtsmæssig selvbevidsthed. Vi bliver ikke gode med vores hænder, men gode med ord, det vil sige, vi bliver anerkendt for at tale om vores følelser, ikke for at skabe. Det er groft sagt navlepilleri, der skaber stress og angst og mentale dårligdomme. Men vi bliver aldrig gennemsigtige for os selv. Det er i mødet med andre, vi bliver til som mennesker. Ved at forpligte os på noget, der er større end os selv. Ved at tage ansvar og tage vores frihed på os. Handle. Vi er i sidste ende ikke andet end vores handlinger. Det er handlingerne, der definerer vores liv, ikke vores tanker. Meningen ligger i handlinger og skabelse,” siger forfatteren og tager dermed hul på nogle af de eksistentiale filosofier, der er omdrejningspunktet for hans bog.

Der er nemlig, mener han, hjælp at hente hos nogle af de store eksistentialister. De sætter i deres værker fokus på personlig stillingtagen, ansvar, handling og engagement i måden, vi er i verden på. Eksistentialem kan være med til at “skabe en modkultur

og et subjektivt fundament at stå på, så vi kan møde dagen med åben pande, højt humør og et kritisk blik på alle de måder, hvorpå samtidens ideologi prøver at gøre os til små, tilpassede arbejdsbier”, som Jakob Holm skriver i Meningen med det hele.

Han introducerer og beskriver her nogle af de vigtigste eksistentielle strømninger og de begreber, der knytter sig til dem, især efterkrigstidens store kulturelle bevægelse – Sartre, Camus, Simone de Beauvoir – men også tidligere som Nietzsche, ligesom store danske tænkere som Kierkegaard, Løgstrup og Sløk tages under behandling. Som sådan kan bogen således både fungere som undervisningsbog, diskussionsoplæg og selvhjælpslitteratur, da hvert afsnit efterfølges af en række praksisøvelser til at ændre tankefokus.

Væk med offermentaliteten

At være fri består ikke i at være fri fra alle begrænsninger. At være fri består i at kunne genkende sig selv i det, man bruger sin tid på, i de forpligtelser og forhold og institutioner, man er afhængig af, sagde den svenske filosof og Yale-professor Martin Hägglund for nylig i et interview med Weekendavisen.

Jakob Holm er ligeledes inde på, at det eneste, mennesket aldrig kan berøves, er den frie vilje til netop selv at bestemme, hvad det vil tænke, gøre og sige. Selv i de sværeste og mest umulige situationer.

Han bruger blandt andet Sisyfos-myten som et eksempel. Denne situation vil for de fleste synes håbløs og som et evigt fængsel. Men Sisyfos accepterede sin skæbne og gjorde sig ingen forestillinger om, at livet skulle indeholde andet end opgaven at fragte stenen til toppen af bjerget – når han var på vej ned for at gentage processen, var han i det øjeblik lige så fri som alle andre. Netop det, at han ikke forventede det perfekte, gjorde, at han ikke kunne straffes af guderne, men gav ham i stedet en form for fri-sættelse.

På nutidens arbejdsmarked, hvor ord som performance og kompetenceudvikling dominerer, føler

JAKOB HOLM

- Presseattaché på den danske ambassade i London.
- Har tidligere været chefredaktør i Gyldendals Bogklubber og lektor i dansk og skandinavisk litteratur og kultur ved The University of Texas at Austin.
- Har skrevet Meningen med det hele – Om at være, elske og dø. Den er udgivet på Kristeligt Dagblads Forlag.

mange sig pressede. Og man kan jo bare tage et kig på statistikkerne over sygdommeldinger, deltidsansættelse etc. Men Jakob Holm tror, at man ud over de givne rammer også kunne ændre noget ved at anskue tilværelsen anderledes. Det er nogle gange næsten en kamp om, hvem der har det værst.

“Det er synd for rigtig mange. Men det er aldrig andres skyld! Det er fralæggelse af ansvar at gøre sig selv til offer. Det er et selvbedrag; du skaber en fortælling for at undgå ansvaret. Men man er fri til at gøre med sit liv, hvad man vil. Det giver noget at acceptere, at vi aldrig når i mål, selv om vi som mennesker stræber efter næste trin. Det er en drivkraft ikke at blive tilfreds og et symbol på vores frie vilje, men det er samtidig også en erkendelse af, at vi ikke er og ikke bliver perfekte. Accepten af livets dynamik kan således hjælpe på opgøret med det perfekte.”

Selvforglemmelse er vejen

Gymnasielærerne har ifølge Jakob Holm en vigtig rolle at spille for de unges dannelse. Lærerne har den fordel, at de i mange tilfælde er drevet af en kærlighed til jobbet og til deres fag. For passionen spiller en afgørende rolle i ‘at finde meningen’ og være lykkelig. Al den snak om work/life-balance er en kunstig søgen efter harmoni. Når man er passioneret, tænker man ikke på balance, og det er der, man er allermost menneske, siger han og uddyber:

“ Vi lægger pres på vores børn ved at fortælle dem, at de er unikke.

“De unge skal lære at være passionerede, for i selvforglemmelsen er du ikke optaget af dig selv. Hvis du er passioneret, er det ikke håbet om succes, der driver dig, men derimod kærligheden til det, du gør. Den passion skal tændes og gøre folk til helstøbte mennesker.”

Jakob Holm langer i Meningen med det hele kraftigt ud efter de so-

”

Vi er i sidste ende ikke andet end vores handlinger.

cialer medier. Selvom han gerne indrømmer, at han selv har profiler på flere platforme, synes han dybest set ikke, de gør noget godt for os som mennesker. Alt for mange lever nemlig udefra og ind i stedet for indefra og ud. Og ikke mindst er Facebook, Instagram og lignende med til at lægge et unødigt åg på de unges skuldre – sammen med i øvrigt velmenende forældre.

“Vi lægger pres på vores børn ved at fortælle dem, at de er unikke. Det er en bjørnetjeneste, selvom det er med god vilje. Vi skal hellere sige til dem, at de er helt normale. Hvad skal man gøre, hvis man er unik? Det er frisættende ikke at skulle være noget specielt hele tiden. At skulle være unik gør folk handlingslammede,” mener han.

I stedet skulle vi måske være mere ærlige over for hinanden og vores børn og unge, tilføjer han i den efterhånden infernalske larm på The Star Tavern, hvis intime lokaler efterhånden er proppet til bristepunktet, så vi nærmest må råbe til hinanden over den næste pint.

“Vi lever i et samfund, hvor folk jo nærmest skal have en medalje for at møde op! Et af problemerne er, at vi ikke præsenterer børn og unge for smerten og alt det svære i verden. Vi tror, at vi beskytter dem med vores tabuer. Men vi skal turde være skrøbelige. Livet er besværligt og hårdt. Vi bliver lykkeligere af at acceptere det,” siger Jakob Holm. ●

KORT OM

Løn og ansættelse

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

Ministeriet går på jagt efter skoler med manglende pædagogikum

Ikke alle danske gymnasieelever bliver undervist af lærere med de rette kompetencer. Men det skal der rettes op på, slår Undervisningsministeriet fast.

I 2019 vil Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) under Undervisningsministeriet lave et tematisk tilsyn med fokus på lærerkompetencer.

“Vi ser desværre nogle gange, at skoler ikke sørger for, at lærere kommer i pædagogikum, eller at lærere ikke lever op til de faglige mindstekrav. Det vil vi fokusere på med et tematisk tilsyn i år,” siger Jens Refslund Poulsen, som er kontorchef i STUK.

Han fortæller, at STUK ikke har et overblik over, hvor mange skoler der ikke lever op til reglerne. Men STUK er blevet opmærksom på problemet i forbindelse med flere enkelt-sager.

GL: Skoler kan nemt undgå bøvl med lærernes sommerferie 2020

Danmark får en ny ferielov i 2020. Det gode ved den er, at nyuddannede fra 1. september 2020 med det samme begynder at spare ferie op, så de kan holde betalt ferie i deres første år på arbejdsmarkedet.

Det mindre gode – eller det teknisk bøvlede – er, at der er en overgangsordning mellem de to ferielove, som kan få indflydelse på sommerferien 2020.

Mange lønmodtagere kan stå med det problem, at de kun har sparet 16,7 feriedage op til sommerferien 2020, og dermed mangler de nogle feriedage, hvis de vil holde fire ugers ferie.

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) peger dog på, at overgangsordningen for gymnasielærere ikke bør blive et problem.

“Gymnasielærere har en række undervisningsfri perioder, for eksempel uge 42 og mellem jul og nytår. Så det er bare et spørgsmål om, at skolerne teknisk lægger noget af ferien her og så kalder en del af juli for en undervisningsfri periode i stedet for,” siger Casper Klink, som er konsulent i GL.

Med andre ord behøver man som gymnasielærer ikke bruge tid på at spekulere mere over den nye ferielov og sommerferien 2020. Det bør skolerne sørge for.

Fyrede gymnasielærere vil have psykologhjælp

Flere af de gymnasielærere, der netop er blevet afskediget, søger hjælp til at tackle den svære situation og komme videre.

Hos Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS) har der i de seneste par måneder været ekstra pres på telefonerne. Her kan fyrede gymnasielærere, der er medlem af Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), få rådgivning og fem gratis psykologsamtaler.

“Vi kan tydeligt mærke, at mange gymnasielærere bliver fyret i øjeblikket. Alene her i januar og februar har 16 ringet herind,” siger Lars Lidsmoes, der er arbejdsmiljøkonsulent hos DUS.

Til sammenligning henvendte 18 og 22 fyrede gymnasielærere sig til DUS i hele 2017 og 2018.

”

Vi blev en del af noget større, fordi vi delte en fælles frustration over den måde, som vores offentlige arbejdspladser fungerer på.

*Manisha De Montgomery Nørgård
Tillidsrepræsentant
Frederiksberg HF-kursus
I artiklen Debat om OK 18*

SELVFØLGELIG KAN DU FÅ EN GOD STUDENTEREKSAMEN

- hvis du altså kan få
lærerens opmærksomhed

Nu er der sparet nok på gymnasierne

Politikerne har de seneste år svunget sparekniven på uddannelsesområdet. Det betyder bl.a., at man frem mod 2021 skal spare, hvad der svarer til 4 millioner lærertimer i gymnasierne. Det går ud over lærernes forberedelsestid og undervisning, og i sidste ende rammer det dig som elev. For med færre timer har lærerne også mindre tid til den enkelte elev og mindre overskud til at hjælpe dig med at udfolde dit potentiale bedst muligt.

Det er svært nok at få en studentereksamen. Det skal ikke være en ekstra udfordring at komme på lystavlen hos din lærer. Nu er der sparet nok.

GL

GYMNASIESKOLERNES
LÆRERFORENING

stx · hf · hhx · htx · eux

I dag er Peter, Mie, Thomas og Christian fra Asmildkloster Landbrugsskole i Viborg på besøg på en gård. Her kan de fire elever, der går på eux landbrug, se, røre og lugte noget af det, som de har hørt om på skolen – og prøve kræfter med det i praksis.

HVER- DAG

s_39

Et skoleår består af cirka 200 skoledage og en næsten uendelig række af øjeblikke. I en ny serie indfanger Gymnasieskolen i billeder og tekst glimt fra hverdagens gymnasieliv.

Tekst_ Lea Schønemann Karlsen

Foto_ Jesper Voldgaard

Sted_ Asmildkloster
Landbrugsskole

Dato_ 21. marts 2019

Mens nogle er på gårdbesøg, er en anden gruppe af eux-elever i gang på skolens værksted. Der lugter af nytårskrudt, da de begynder at svejse. Eleverne øver sig i at lave en lige samling på metallet. Det skal de kunne, når de kommer i praktik.

Analyse af digte kan føles langt fra traktorer og grise, men det hører med, når man tager eux landbrug. Mange af eleverne har valgt eux for at have flere uddannelses- og karrieremuligheder

s_40

“Man husker det bedre, når man er herude,” fortæller Peter, der er en af de eux-elever, som er på gårdbesøg. Landmanden på gården lader eleverne løse nogle af sine opgaver. I dag passer Peter og Mie de tre måneder gamle kalve.

Efter frokost har en gruppe elever undervisning i den sprøjte, der blandt andet spreder gødning. Da de har lært, hvordan den virker, går de i gang med at teste, hvor stor en mængde vand sprøjtes dyser giver. Anja og Peter skal være helt præcise, når de aflæser mængden, fortæller lærer Bendt Jensen.

Peter, Thomas, Mie og Christian er i gang med at repetere næringsstofferne i koens foder. Når eux-eleverne fra Asmildkloster Landbrugsskole er på gårdbesøg, foregår det altid i mindre hold. Det gør det lettere for deres lærer, Kirsten Andersen, at høre dem i det faglige stof.

s_41

KORT OM

Uddannelsespolitik

Læs mere på
gymnasieskolen.dk

Overvågning af eksamen bliver ikke klar til sommer

Først var der massive protester fra elever og usikkerhed om det nye overvågningsprogram Den Digitale Prøvevagt. Til generalprøven ved sidste uges terminsprøver var der tekniske problemer med programmet.

Nu har undervisningsminister Merete Riisager (LA) besluttet, at Den Digitale Prøvevagt skal udskydes og ikke skal anvendes til eksamen til sommer. I stedet opfordrer ministeren til, at skolerne bruger andre overvågningsprogrammer, som allerede findes på markedet.

Ifølge Undervisningsministeriet blev Den Digitale Prøvevagt testet af 8.000 gymnasieelever. Programmet havde dog kapacitetsproblemer og andre tekniske udfordringer, der for eksempel betød, at flere elever oplevede at blive smidt af programmet, skriver ministeriet i en pressemeddelelse.

Otte VUC-centre lukker: Politikere havde ingen løsninger med på høring

VUC løser en vigtig opgave, og derfor er det afgørende, at der også fremover er gode VUC-uddannelser over hele landet.

Det var den mest konkrete melding fra de fem politikere fra både rød og blå blok, der den 13. marts diskuterede VUC's fremtid på en høring på Christiansborg.

"Alle skal kunne få et kompetenceløft tæt på deres bopæl. Der er brug for VUC i alle dele af Danmark," sagde Trine Bramsen, VUC-ordfører for Socialdemokratiet.

Men hvordan politikerne reelt vil sikre, at mindre VUC-afdelinger i udkantssområder kan overleve, var det derimod småt med klare svar på.

Otte VUC-afdelinger lukker i 2019. Det er VUC-afdelingerne i Ebeltoft, Hirtshals, Brovst, Grindsted, Vardø, Frederiksværk, Frederikssund og Rudkøbing, der drejer nøglen om. Flere afdelinger risikerer at lukke i de kommende år. Årsagen er blandt andet de massive besparelser på de seneste års finanslove.

I dag er der 85 VUC-afdelinger fordelt på 30 VUC-centre.

Analyse: 27 skoler vil være 'særligt udfordret' i 2030

Det er uundgåeligt, at der i store dele af Danmark vil være færre unge frem mod 2030. 27 gymnasiale udbud vil være 'særligt udfordret' i 2030, viser en analyse fra Danske Regioner.

Over for gymnasieskolen.dk har Danske Regioner uddybet, at det drejer sig om 12 almene gymnasier, 11 erhvervs-gymnasiale udbud og 4 hf-udbud, som vil have så få elever, at de vil være særligt udfordret økonomisk i 2030.

Til gengæld er der gode muligheder for at gøre noget for at hjælpe de skoler, som vil blive presset af faldende elevtal de næste 10 år, lyder det fra en samlet sektor og Danske Regioner. Det kræver dog politisk vilje.

Undervisningsministeriet blev advaret mod at benytte Den Digitale Prøvevagt

Julian Bybeck Tosev
Lærer
Herlev Gymnasium og HF
I debatindlæg på gymnasieskolen.dk

JEG ANBEFALER

Navn_ Malou Louise Lindblom

Fag_ Drama og mediefag

Arbejdssted_ Stenhus Gymnasium

Fortalt til_ Lea Schönemann Karlsen

Hvilke medier og bøger er

svære at undvære? Hvilke dele i undervisningen fungerer godt? En gymnasielærer kommer her med tre faglige anbefalinger.

Ritualisering af dramalokalet

“Jeg gør meget ud af at starte dramatimerne med, at vi ritualiserer dramalokalet. Det gør jeg, fordi det er et særligt rum, hvor man skal turde være åben og kaste sig ud i øvelser, der måske kan være grænseoverskridende. Vi stiller os i en rundkreds med lukkede øjne, imens vi holder hinanden i hænderne. Der skal være en ro over os, hvor vi trækker vejret sammen og fokuserer på, at nu er vi sammen i det her rum, som er et andet rum end det, eleverne ellers har undervisning i. Det tager ikke mere end fem minutter, og så har vi etableret et frirum, hvor vi kan have tillid til hinanden. Det skal være et rum, hvor de ikke behøver at leve op til de gængse normer i klasselokalet, men hvor de tør være åndssvage og grimme. Vi smider egoet i døren. Det er noget, jeg gør, fordi min dramalærer gjorde det, da jeg selv havde drama som ung. Hvis jeg ikke starter timen med at lave det, siger eleverne: ‘Ej, skal vi ikke stå i rundkreds i dag?’”

Teater i det nye årtusinde

“Jeg vil gerne anbefale bogen Teater i det nye årtusinde af Jette Mortensen og min kollega Lotte Thulstrup. Den omhandler de vigtigste og nyskabende tendenser inden for dansk teater i 2000’erne. Jeg vil anbefale den, fordi den giver et overskueligt overblik over tendenserne, men især fordi den også har gode tekstuddrag fra forestillinger, elevspørgsmål til teorien og praktiske øvelser i alle kapitler. Jeg har blandt andet brugt kapitlerne om teatermetoden devising og det reflekterende samtidsteater med fokus på Christian Lollike. Eleverne arbejdede for eksempel med et uddrag fra Dom over skrig, som de skulle indøve med et benspænd. Den ene halvdel anvendte rekvisitter og teatraliske greb fra tidligere perioder af politisk teater, mens den anden halvdel brugte moderne, formstyrede strategier for iscenesættelse. Med den øvelse fik eleverne fin mulighed for at arbejde med teorien i praksis og koble de to elementer i faget.”

Samarbejde med teater

“Vi har som noget helt nyt påbegyndt et samarbejde med Holbæk Teater, som er vores lokale teater. Vi vil gerne have, at eleverne ser prøver på en forestilling på teatret og til sidst ser det endelige resultat. Vi har undret os over, hvorfor vi ikke har gjort det noget før, for det er jo virkelig godt for eleverne at få et indblik i skuespillerens arbejdsproces. I drama laver vi forestillingsanalyse, hvor der er fokus på det endelige produkt. Jeg tror, at det bliver lærerigt for eleverne at se processen og have fokus på, hvad de lærer undervejs, når de selv arbejder med skuespil, scenografi og lyd. Når eleverne ser processen, ser de, at skuespillerne også laver fejl, griner og glemmer replikker. Det kan måske give dem noget selvtillid i deres eget arbejde og afmystificere det professionelle teater. Eleverne kan også blive inspireret og få deres egne konkrete idéer til, hvad de selv kan gøre. Samtidig støtter vi vores lokale teater og introducerer eleverne til det.”

Dannelse i en teknologisk verden

Der tales meget om digital dannelse. Hvis det skal lykkes, kræver det ifølge kronikøren en helhedsorienteret indsats med praksisbaseret undervisning.

s_44

Da vi gik ind i 2019, gik vi også ind i et år, hvor teknologien vil sætte en afgørende dagsorden i uddannelsesdebatten. Teknologi og digitalisering er som emner ikke længere forbeholdt forskergrupper på DTU. I dag forventes det, at både skoleelever, gymnasieelever og universitetsstuderende ved besked om, kan forklare og udnytte digitale og teknologiske medier kreativt. Teknologien er, hvor svært fattelig den end kan tage sig ud, noget, vi oplever, bruger og former dagligt. Den er her i praksis. Derfor hænger teknologiens tilstedeværelse i fremtidens undervisningsplaner tæt sammen med den praksisfaglige dimension.

Præcis derfor er der grund til at spørge, hvordan undervisningen i og med teknologi kan understøttes af almindeligt gældende principper i praksisfaglig undervisning. For det er først i den praktiske omformning af viden og færdigheder, at eleverne i danske gymnasier vil afsløre værdien af det dannelsesarbejde, som gymnasieskolen har ansvaret for.

Hvad skal indholdet være?

I folkeskolen skal 46 skoler i gang med forsøgsvis at arbejde med teknologiforståelse som fag, og der ligger nu både fælles mål og vejledninger parat til at understøtte arbejdet med både selvstændigt og i de øvrige fag at arbejde med digital myndiggørelse, digital design og designprocesser, computationel tankegang og teknologisk handleevne.

Selvom der ikke på samme vis er sat lige så storstiledede projekter i gang på landets gymnasieskoler, vil mange holde øje med resultaterne af forsøget netop for at spore potentialerne til arbejdet med den teknologiske dimension i de gymnasiale fagpakker.

Der er her meget mere på spil end prioriteringen af teknologiske hjælpemidler. Teknologiens tilstedeværelse i og uden for undervisningslokalet vil tvinge os til at tage stilling til helt grundlæggende didaktiske forhold. Hvorfor skal teknologien på undervisningsskemaet? Hvad skal indholdet være, og hvordan skal teknologien metodisk arbejdes ind?

Rasmus Kjær_

Videreuddannelsesleder på Københavns Professionshøjskole og cand. mag. i pædagogik og filosofi. Forfatter til en række bøger om praksisbaseret pædagogik.

På den ene side handler det om at ruste fremtidens borgere til at begå sig i den internationale konkurrence. På den anden side er de teknologiske forandringer så gennemgribende, at de ændrer vilkårene for den måde, vi er sammen på som mennesker.

Af samme grund skrives og siges der en del om digital dannelse. Desværre bliver den digitale dannelse ofte bragt i spil som en simpel idé om, at vi skal bruge digitale og teknologiske medier med omtanke og respekt for andre mennesker. På den måde skabes der alt for ofte en kunstig modsætning mellem beherskelsen af digital teknologi på den ene side og den moral, der knytter sig til brugen heraf, på den anden. På Center for Digital Dannelse står der for eksempel, at "digital dannelse handler om at begå sig etisk og socialt i det virtuelle liv". Det er for snævert.

Der er ikke nogen, der bliver digitalt dannede blot ved at opføre sig ordentligt på Facebook. Det er heller ikke udtryk for tidssvarende dannelse, hvis man helt forsøger de muligheder, den digitale teknologiske udvikling byder på.

Der er ikke nogen, der bliver digitalt dannede blot ved at opføre sig ordentligt på Facebook.

I udgangspunktet handler dannelse om at blive sig selv gennem praktisk deltagelse i fællesskaber. Dannelsen er derfor i sig selv hverken teknologisk, religiøs, dansk eller digital. Dannelse er både processen i og resultatet af menneskers samvær. Så måske er det ikke dannelsen, men dannelsens indhold, der ændrer sig. Derfor er det måske også mere konstruktivt at tale om dannelse i en digitaliseret verden

end at tale om digital dannelse. For det sidste koncept lugter bare lidt for meget af menneskeligt glaseret konkurrencestrategi. Og det er noget, der kan vække kritik.

Må ikke blive en spareøvelse

Digitaliseringen af både undervisningen og dens indhold udsættes for kritik fra tre flanker. Enten opleves digitaliseringen som en trussel mod den form for almindelig dannelse, der viser sig ved, at man opvakt nikker med, når nogen taler om Goethe. Devisen er her, at desto mere digitaliseringen fylder i undervisningen, desto mindre plads er der til at høre om den unge Werthers lidelser. Den anden kritik er, at teknologiseringen af menneskers liv både i og uden for skoledagen ødelægger muligheden for unikke menneskelige møder, hvor vi føler, hører og ser det andet menneske. Devisen er her, at digital teknologi ikke rummer plads til eller tager hensyn til, hvad den unge Werther (eller Carsten fra 2.g) føler og oplever i mødet med andre og andet. Den tredje kritik baserer sig på idéen om digitalisering som en nærig ledelses undskyldning for at spare de menneskelige undervisningskræfter væk. Her formodes det, at de udmeldte budgetunderskud i 32 procent af landets gymnasier fører til virtuel erstatning af den fysiske lærers tilstedeværelse.

Så galt behøver det dog ikke at gå. I samarbejde med både gymnasier og skoler har vi på Københavns Professionshøjskole ved hjælp af flipped learning arbejdet med at kvalificere mødet mellem lærere og elever. Det kan helt simpelt ske gennem små videoklip og tilknyttede stilladserende spørgsmål, der styrker elevernes læsning af forberedelsesmaterialer. For lærerne opstår muligheden for at tilrettelægge undervisningen ud fra elevernes svar. Da metoden fordrer, at mere basale elementer fra program gennemgås i de studerendes

forberedelse, skabes der mulighed for mere kvalificeret at arbejde med det, eleverne finder mest svært. Den virtuelle og databaserede tilgang går hverken ud over Goethe, Werther eller Carsten fra 2.g, og den kræver didaktisk stærke lærere at gennemføre. Den virker med andre ord ikke, hvis den arrangeres som en spareøvelse.

Jeg vil opfordre til at integrere teknologien i undervisningen ud fra nogle praksisbaserede principper for dannelsesorienteret didaktik.

Vi skal i uddannelsessammenhæng netop tage dannelsesopgaven på os ved også at skabe viden om, erfaringer med, forståelse for, kompetencer til og holdning i arbejdet med digital teknologi. Ganske enkelt fordi teknologien er blevet en central kraft i menneskets kamp for både sammenhold og overlevelse. I stedet for at tale om teknologisk eller digital dannelse vil jeg opfordre til at integrere teknologien i undervisningen ud fra nogle praksisbaserede principper for dannelsesorienteret didaktik.

Skab viden frem for kendskab

Dannelse kræver viden. For at blive en del af et fællesskab må du vide noget for at kunne begå dig. Mennesker er altid sammen om noget, og det 'noget' skal vi vide noget om. I dag betyder det også viden om teknologiske forhold. Det er ikke nok at have kendskab til forskellige teknologiers eksistens. Hvor ærgerligt det end er for bløde humanister som mig selv, skal vi også vide, hvordan teknologien fungerer. Derfor skal der i →

Vi skal lykkes med at understøtte elever i at forstå, hvordan den enkelte teknologi kan påvirke ikke bare vores eget og andres liv, men hvordan teknologien får konsekvenser for hele verdens liv.

s_46

gymnasieskolen undervises i og ikke kun om teknologi. Det er ikke nok at give eksempler på teknologiske aspekter af livet. Elever og studerende skal gennem alle fag tilbydes indsigt i teknologiens eget liv. Op på katederet med robotstøvsugeren og pil den fra hinanden.

Gør noget ved verden

Det engelske ord experience betyder både oplevelse og erfaring. Her skelnes ikke mellem oplevelsen og den erfaring, som oplevelsen gennem psykisk bearbejdning omsættes til. En erfaring dannes kun gennem aktiv handling og ved at reflektere over handlingens konsekvenser. Gør noget ved verden, og læg mærke til, hvad den herefter gør ved dig. Pædagogisk værdifulde erfaringer er erfaringer, som giver anledning til, at elever udvider mulighederne for at gøre sig flere erfaringer. I denne betydning er det pædagogisk anskuet ikke nok, at gymnasieelever tilbydes indsigt i de højteknologiske produkters funktioner. Teknologien skal bruges som værktøj til at arbejde med og udvikle erfaringer inden for og på tværs af fagene. Med andre ord er det altså heller ikke nok blot at undervise i digital teknologi. Der skal også undervises med digital teknologi. Det er den praksis, som Lars Due Arnov, Anne Boie Johannesson og Hanne Heimbürger her i Gymnasieskolen advokerer for, når de peger på it-understøttede muligheder for at arbejde med peer feedback, remediering og formativ evaluering.

Fra færdigheder til handling

Der er forskel på at kunne tale engelsk og så rent faktisk at kunne gøre det på den rigtige måde på det rigtige tidspunkt. På samme vis er der forskel på at have digitalt teknologiske færdigheder og så rent faktisk at omsætte dem i kompetent handling. Det er ikke nok, at hf-studerende gennem nye sundhedsprofessionelle fagpakker øver sig i digital rådgivning eller justering af pilledispensere. De bør optimalt set arbejde med at omsætte

dette i de arbejdsfællesskaber, som professionerne er udgjort af. Det kan være små praktikforløb med indbyggede praktiske opgaver eller ved løsning af mindre bestillingsarbejder fra offentlige organisationer. For nylig besøgte jeg for eksempel en sundhedslinje på en norsk videregående skole (en ungdomsuddannelse), hvor de ugentligt har besøg af det lokale plejehjems beboere. Her står den så på fællesaktiviteter, massage og pleje, alt sammen arrangeret af skolens elever. Massagen foregår i øvrigt i intelligente senge, der kan sende data om liggestillinger og bevægelser til en lille tablet. På den måde bliver der også fulgt op med grundig evaluering efter besøget.

Op på katederet med robotstøvsugeren og pil den fra hinanden.

Nærværende konsekvenser

Arbejdet med digitale teknologier handler ikke om at få elever til at forklare og beskrive, hvordan teknologien virker. Ambitionen skal være højere, og vi skal lykkes med at understøtte elever i at forstå, hvordan den enkelte teknologi kan påvirke ikke bare vores eget og andres liv, men hvordan teknologien får konsekvenser for hele verdens liv. Måske er der inspiration at hente i den måde, hvorpå frie fagskoler bruger gøremålsundervisning inden for husholdnings- og håndarbejde til at skabe perspektiver på dagligdagens teknologier og disses betydning for samfundsudviklingen. Det gør de lidt fjerne konsekvenser af teknologiens tilstedeværelse nærværende og håndterbare. Det bliver for eksempel tydeligere, hvordan teknologi både understøtter og udfordrer klimabevidste beslutninger i hverdagen, når du skal vælge, om du vil brygge på kaffemaskiner med eller uden standbyfunktion, eller tage stilning til, hvilke kølemidler fremtidens

køleskabe skal baseres på for at bidrage mindst muligt til den globale opvarmning.

Elever skal kunne fælde en dom

Teknologien udfordrer hele tiden vores holdninger. Internettet genererer gennem tjenester som for eksempel Facebook helt enorme mængder data, der ikke bare gør det muligt at afkode sammenhænge i vores adfærd, men som i lige så høj grad påvirker vores adfærd gennem databaseret markedsføring. Når vi præsenteres for data, er det ikke gennem pakker af fakta, der konstaterer, hvad vi skal synes og mene. Det er først og fremmest information, som kan sammensættes til konstateringer og budskaber. Det har vi en pligt til at forholde os til. Big data må ikke lede os i selvforskyldt umyndighed. Derfor skal vi gennem uddannelse insistere på, at vi midt i det teknologiske informationsoverload hele tiden arbejder med elevernes kraft til selv at fælde domme over teknologiens indvirkning på livet. Sagt anderledes er det kun gennem den holdningsbaserede brug af data og teknologi, at elever sætter retning på deres brug heraf. Derfor er der god grund til at arbejde med elevernes evne til at sortere og foretage beslutninger på baggrund af data.

Dannelse kræver kort sagt en helhedsorienteret indsats, der ved at sætte teknologien på spil i praksis gør brugen af teknologier og konsekvenserne heraf nærværende og håndgribelige. ●

Søgetallene skævvrider Danmark

Årets søgetal har været ventet med bekymring. Der er færre unge, og effekten af de nye karakterkrav har været svær at forudse. Fra politisk hold har der været et enormt pres på de unge for at vælge en erhvervsuddannelse i stedet for en gymnasial uddannelse. Ministeriets søgetal for unge, der søger videre fra 9. og 10. klasse, viser to bekymrende tendenser: en skævvridning af Danmark, og at færre unge er erklæret parate til en ungdomsuddannelse.

Det er ikke sundt for et Danmark i balance, at 3,9 procent af de unge i Gentofte og 26,4 procent af de unge i Guldborgsund søger en erhvervsuddannelse – eller 6 procent i Hørsholm og 28,5 procent i Hedensted. Den sociale arv bliver cementeret, og som GL har frygtet, betyder de nye karakterkrav til de gymnasiale uddannelser, at den sociale mobilitet, vi har set de senere år, bliver bremset af karakterkravene. Områder uden en akademisk tradition holdes i ave, mens den blomstrer i Nordsjælland.

Samtidig viser ministeriets tal, at flere unge end tidligere vurderes ikke parate til at gå i gang med en ungdomsuddannelse. 15 procent af de unge, der søger en erhvervsuddannelse, vurderes ikke parate, mens det gælder for 8 procent af de unge, der søger en gymnasial uddannelse. Selvom de endelige parathedsvurderinger først kendes 1. juni, er der ingen tvivl om, at ministeriets tal bør få alarmklokkerne til at ringe hos landets politikere.

De mange nedskæringer på de gymnasiale uddannelser har allerede kostet mange afskedigelser både i

de foregående og i dette skoleår. Søgetallene til de gymnasiale uddannelser viser på landsplan et fald på 760 elever, som dækker over store regionale forskelle og forskelle på uddannelserne. Søgningen til hhx er uændret, 352 færre søger htx, og 818 færre elever søger stx, mens 372 flere søger den toårige hf.

Nogle skoler oplever stort fald i søgningen, og her er risikoen for flere afskedigelser desværre stor. I perioden op til afskedigelser er det vigtigt i lærerkollegiet at drøfte, hvordan man får skabt en ordentlig og bevidst proces om den svære situation.

Når en eller flere kolleger bliver varslet afskediget, vil det være godt for alle på lærerværelset, hvis de afskedigede – gerne via TR – kan melde ud til kollegerne, om og hvordan de ønsker at tale om situationen. Det er svært at være afskediget, men det er også svært at være kollega. Derfor er det vigtigt, at det ikke bliver et individuelt, men et kollektivt problem – for man kan ikke lade som om, det ikke er et problem. TR må drøfte med ledelsen, hvilke opgaver på skolen der skal sættes på standby, da ressourcerne hos alle i en så vanskelig situation bliver mindre. Kolleger, som bliver varslet afskediget, vil jeg anbefale hurtigst muligt at kontakte GL's sekretariat og komme i gang med GL's karrieretilbud. Til lederne vil jeg sige: Hjælp de afskedigede ved at aftale en begrænset opgaveportefølje i opsigelsesperioden, og giv fri til jobsøgning, karriererådgivning, efteruddannelse med videre. Der er brug for det.

GL's formand
Tomas Kepler

BREVKASSEN

Har du et godt spørgsmål?
Send det til gymnasieskolen@gl.org

GL's sekretariat svarer hver dag på spørgsmål fra medlemmerne. Gymnasieskolen bringer fremover nogle af de spørgsmål, der har en bred relevans og interesse for medlemmerne.

Mikkel Kruse
&
Morten Bayer

Hvornår skal jeg have mit tillæg?

Jeg var pædagogikumvejleder i efteråret, men har endnu ikke fået løn. Bestemmer skolen selv, hvornår lønudbetalingen finder sted?

Mikkel Kruse,
konsulent i GL, svarer

For vejledning af pædagogikumkandidater er der aftalt et pensionsgivende tillæg på knap 24.000 kroner årligt per kandidat. Tillægget fordeles forholdsmæssigt blandt vejlederne. Hvis der er to vejledere, så vil hver vejleder altså få knap 1.000 kroner om

måneden gennem hele skoleåret. Ellers hvis man har været enevjleder i et halvt år, så skal der gives et tillæg på knap 2.000 kroner i seks måneder.

I § 9 i Cirkulære om overenskomst for akademikere i staten eller § 14 i Cirkulære om overenskomst for lærere og pædagogiske ledere ved gymnasieskoler mv. står der: "Løudbetaling og indbetaling af eventuelle pensionsbidrag sker månedsvist bagud". Udgangspunktet er derfor, at skolen ikke kan vente med at betale dig for at være vejleder, til efter at arbejdet er udført, men at skolen skal udbetale tillægget, mens du er vejleder.

Der kan sikkert være situationer, hvor fordelingen af tillægget mellem vejlederne ikke kan forudsiges fra skoleårets start, men det bør kun ske undtagelsesvis, da skolen har pligt til at lave en uddannelsesplan for pædagogikumkandidatens uddannelsesforløb. Ifølge Bekendtgørelse om pædagogikum i de gymnasiale

uddannelser er følgende gældende for uddannelsesplanen:

Institutionen påbegynder udarbejdelsen af en uddannelsesplan umiddelbart efter ansættelsen. Uddannelsesplanen er et fremadrettet planlægningsværktøj, der blandt andet beskriver hovedindhold og særlige fokuspunkter i pædagogikumkandidatens uddannelsesforløb. Uddannelsesplanen indeholder desuden en oversigt over kandidatens aktiviteter i pædagogikumforløbet, herunder over kandidatens praktikperioder i vejlederes klasser/hold, undervisning og vejledning i egne klasser/hold, kurser og deltagelse i andre pædagogiske aktiviteter på institutionen samt deltagelse i kurser som led i teoretisk pædagogikum.

Så medmindre tillægget skal fordeles forholdsmæssigt på decimaler, bør det være muligt, at man fra starten af skoleåret har aftalt en fordeling af tillægget til vejlederne.

Kan jeg vente med pædagogikum?

Jeg blev fastansat i begyndelsen af dette skoleår, men er ikke i pædagogikum endnu. Da jeg har små børn så passer det mig bedre at vente et års tid eller to med at tage pædagogikum, og derfor er jeg blevet enig med

min ledelse om at vente til skoleåret 20/21. Jeg læste dog i Gymnasieskolen, at ministeriet har fokus på området, og er nu i tvivl, om det er en god idé at vente med pædagogikum. Hvad vil GL råde mig til?

Morten Bayer,
konsulent i GL, svarer

Du bør tage en snak med din ledelse hurtigst muligt og få en aftale om at komme i pædagogikum i begyndelsen af næste skoleår. I skal følge reglerne om, at pædagogikum skal påbegyndes indenfor det første år af din

ansættelse, og det er både i skolens og din interesse, at du får den nødvendige undervisningskompetence. Ministeriet har ganske rigtigt varslet et skærpet tilsyn, og du risikerer i yderste konsekvens, at skolen bliver pålagt at afskedige lærere uden undervisningskompetencer. Pædagogikumuddannelsens teoretiske og praktiske dele svarer samlet til et års fuldtidsansættelse, så pædagogikum burde ikke belaste dit familieliv yderligere. Hvis dette volder dig problemer, så bør du kontakte GL's sekretariat.

Her finder du GL-E's nye kurser og andre kurser, som du stadig kan nå at tilmelde dig.

Du kan se mere om kursernes indhold og tilmelding på gl.org/GLE. Her kan du også finde GL-E's mange andre kurser for gymnasiale lærere og ledere.

Kontakt GL-E på gl-e@gl.org eller telefon 33 29 09 00.

Nyheder

Kurserne herunder er netop oprettet og klar til, at du kan tilmelde dig:

Skræddersyet Indiens-forløb

Mangler du inspiration til at opfylde læreplanskravet om forløb, der tager udgangspunkt i "samfund og kulturer uden for Europa og USA", eller er du bare interesseret i nye vinkler på din undervisning i Indien, så er dette kursus noget for dig. Indiensekspert og forfatter til bogen "Brudstykker af det moderne Indien" Peter Johansen leverer et skræddersyet diakront forløb med nedslag i to udvalgte emner inden for indisk historie. På kurset får du kildemateriale og spørgsmål, der er tilpasset gymnasieelever samt mulige vinkler for diskussion.

Kurset afholdes tirsdag den 10. september 2019 i Fredericia.

Tegning som redskab i undervisningen

Lær at tale til øjnene og at bruge tegning som visuelt sprog. Kurset handler om tegning som kommunikation og formidling, ikke som kunstform. Kurset afholdes som en intensiv endags-workshop med mange praktiske tegneøvelser. Du lærer bl.a. at blive mere sikker, når du skitserer noget på tavlen, illustrere noget hurtigt med et par streger og tegne figurer til at skabe relation til eleverne.

Kurset afholdes fredag den 6. september 2019 i Herlufmagle.

Kollegial supervision

Kollegial supervision er en arbejdsform, der inspirerer gensidigt, skaber fælles refleksion om undervisningen og styrker relationer mellem lærerne. Supervisionsarbejdet foregår i en systematisk proces, hvor I bearbejder undervisningen i en gensidig og forpligtende dialog og refleksion. Processen bringer en af lærernes centrale faglige kompetencer i fokus, nemlig kompetencen til i situationen at beslutte den næste undervisningshandling. Dermed styrker dialogen jeres faglige beslutningskompetence og jeres fælles refleksion over praksis. På kurset arbejder vi med det metodiske og teoretiske grundlag i kollegial supervision og med konkrete redskaber til bl.a. aktiv lytning og til at deltage i anerkendende dialog.

Kurset afholdes onsdag den 25. september 2019 i Århus.

Forebyggelse, håndtering og løsning af konflikter i og udenfor klasserummet

Deltagerne får viden om og redskaber til at forebygge og håndtere nogle af de typiske udfordringer og konfliktsituationer, der kan opstå i og udenfor undervisningslokalet. Der vil være særligt fokus på, hvordan antiautoritære elever samt elever med en anden kulturel baggrund fra skolefremmede miljøer i praksis kan integreres i en fælles adfærds- og samværskultur. Vi går også på opdagelse i deltagerne egne oplevelser og undersøger, hvad der er virksomt, hensigtsmæssigt og konfliktfagligt fornuftigt i de konkrete cases og situationer, der tages under behandling.

Kurset afholdes torsdag den 26. september i 2019 i Fredericia.

Stresshåndtering og personlig planlægning i arbejdslivet

Oplever du ofte utilfredshed med, hvad du når af opgaver på en arbejdsdag? Føler du dig ofte presset, stresset og tynget af for mange opgaver? Kurset henvender sig til alle, der ønsker at blive bedre til at planlægge og udnytte egne resurser mere målrettet. Kurset er til medarbejdere, der ønsker at forebygge stress ved at opnå overblik og styring over egne arbejdsopgaver.

Kurset afholdes fredag den 27. september 2019 i København.

Aktuelle kurser

Styrk din professionelle relationskompetence – og bidrag til øget engagement og trivsel hos dine elever

Lærer-elev-relationen er i både folkeskolen og på ungdomsuddannelser afgørende for elevers faglige udbytte, relationer til hinanden, trivsel og fremtid. Kurset kvalificerer dig til at styrke din professionelle relationskompetence, så du i undervisningen kan indgå i et samspil med eleverne, der understøtter deres trivsel og udvikling, både fagligt, socialt og personligt.

Kurset afholdes den 29. april 2019 i Odense.

Formativ vurdering og feedback

Når elever gives feedback, sker det ofte med et ønske om at rådgive om, hvor de skal sætte ind for at forbedre sig. Om denne feedback fører til forbedringer hos eleven, afhænger af den kontekst, feedbacken optræder i, og her står vurdering helt centralt. Kurset kvalificerer dig til at organisere forskellige typer af vurderings- og feedbackaktiviteter, der styrker dine elevers læring mest muligt.

Kurset afholdes den 30. april 2019 i Horsens

Coaching, et individuelt tilbud til fastansatte

Gymnasiereform, flere arbejdsopgaver, ændret ungdomskultur, kollegasamarbejde mv. giver nye vilkår og udfordringer for lærernes arbejde. Coaching er en samtale mellem læreren og en erfaren coach med stort kendskab til gymnasieverdenen. Her gives ro og rum til systematisk og i fortrolighed at reflektere over, hvordan deltagerne bedst møder disse udfordringer med henblik på størst mulig arbejdsglæde.

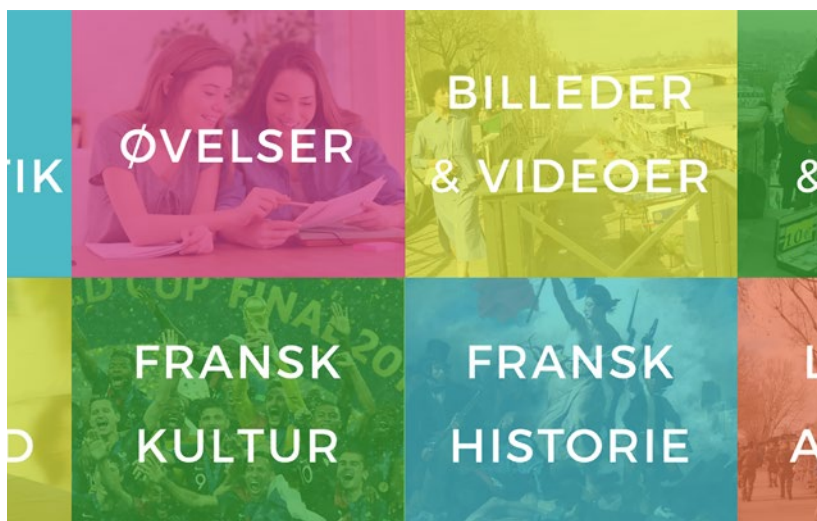
De individuelle samtaler kan foregå i GL's lokaler, København, eller de kan foregå efter aftale på egen skole/hjemme. Skriv til GL-E@gl.org for pris og yderligere info.

Kender du GL-E's nyhedsbrev?

Her sender vi information om aktuelle kurser. Kunne du eller din skole tænke dig at få tilsendt vores nyhedsbrev? Skriv til kursussekretær Lene Daring på ld@gl.org.

ANMELDLSER

En række gymnasielærere anmelder fagbøger og øvrige undervisningsmaterialer for Gymnasieskolen.

Alsiddigt stof på ét sted

Fag_ Fransk

Titel_ www.franskportal.dk

Forfattere_ Karen Schumacker og Connie Pedersen

Forlag_ Forlaget Passion

Pris_ 25 kr. pr. år

Vurdering og anmeldelse_

Flemming André Philip Ravn

Vurdering_ ★★★★★

Denne læringscentral er beregnet til fransk på alle niveauer i folkeskolen og gymnasiet/hf. Som bruger (for eksempel et franskhold) får man et alsiddigt materiale, for eksempel over 350 interaktive øvelser – mange med lyd, og alle med vejledende feedback. Der ved trænes ordforråd, grammatisk forståelse, udtale og dialog – og eleven klædes på til de nye eksamensformer.

Portalen, der er resultatet af et stort og entusiastisk arbejde, indeholder et fint galleri med velegnede fotos og vejledning i at beskrive dem.

Grammatikken er samlet under 22 hovedemner, og eleven kan med få klik finde frem til den præcise grammatiske regel, han/hun søger, for eksempel spørgeord, nægtelse og aspekt.

Der findes endvidere 10 delprøver (forskellige niveauer og med retteark). Masser af gode tekster, som gerne måtte være længere. Stoffet er aktuelt (for eksempel Macron, 'De gule veste', SDF og ekstremesport). Fokus er på Frankrig med emner som politik, kultur og historie samt frankofoni. Gloseringen er generøs (både lister og mouse-over).

Der er 30 sange. Sang er super i sprogundervisningen, for eleverne træner samtidig udtale og sprogforståelse. Adgang til sangene skal man dog have via Lyricstraining (eller Youtube). De andre videoer, blandt andet forfatterens interview med unge (som skaber hygge og autenticitet i undervisningen), er der direkte adgang til.

Der er ingen tvivl om, at www.franskportal.dk gør fransktimerne sjovere og mere motiverende. Designet er lækkert. Indholdet, der kan dække alle dele af pensum, fremtræder brugervenligt. Udvalget er adækvat for de faglige mål og relaterbart for målgruppen, hvilket er grundlaget for en vellykket lærings-situation såvel som gode resultater. Derfor topkarakter for en varieret, nem at bruge og udbytterig læringsportal, der fungerer.

Forsvar for populismen

Fag_ Samfundsfag

Titel_ Det populistiske manifest

Forfattere_ Åsa Lindenberg og Göran Greider

Forlag_ Information

Pris_ 249,95 kr., 242 sider

Vurdering og anmeldelse_

Benny Jacobsen

Vurdering_ ★★★★★

I denne spalte har vi i flere bøger set på begrebet populisme. Først lagde Jan-Werner Müller (Hvad er populisme?) alen til definitionen af begrebet, og Anna Libak (Forstå populisme) gav en god forståelse af årsagerne til den omsiggribende populisme. Nu er Det populistiske manifest (med hilsen til Marx og Engels), skrevet af to svenske, progressive journalister, på banen. Hvor populisme hidtil har været betragtet som et skældsord, sætter forfatterne ordet i et positivt lys – dog med den tilføjelse, at de advokerer for en venstrepopulisme.

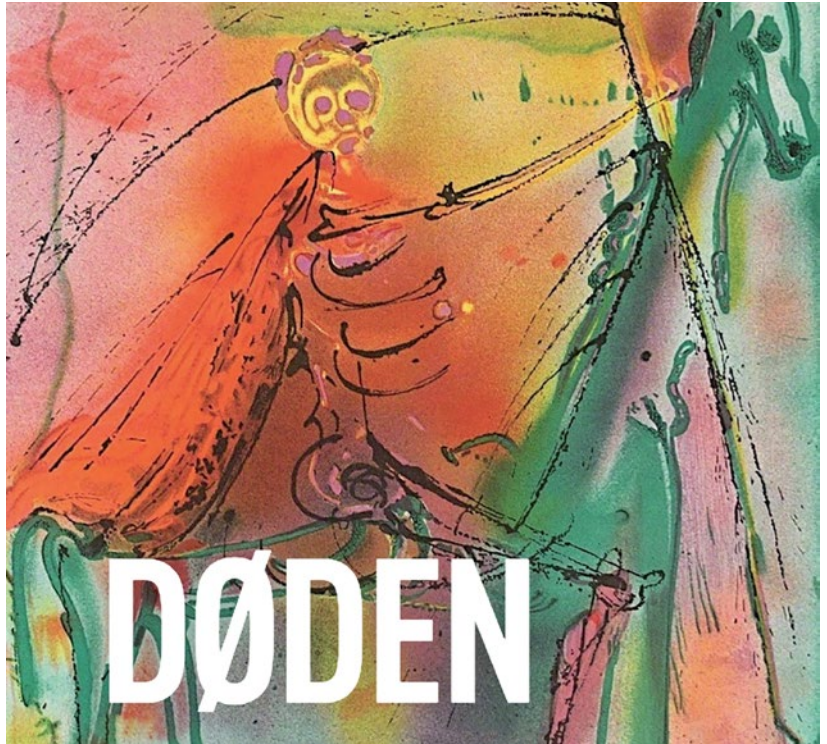
Bogen består af 123 teser, der ikke er sammenhængende, men på forskellig måde afslører venstrefløjens fejl og mangler og går i rette med højrepopulismen.

Heldigvis har forfatterne skrevet en indledning, som sætter teserne i

perspektiv. Her analyseres højrepopulismens fremmarch, og årsagen hertil finder de to forfattere som en reaktion på de seneste 30 års markedsliberale æra. Deregulering, privatisering og stramningspolitik har revet sociale bånd over, kombineret med en stigende islamofobi.

Kernen i populismen er modsætningen mellem folket og eliten. For højrepopulismen er folket et mytisk, historisk væsen, som populistene repræsenterer, men for venstrepopulismen er folket alle dem, der taber i det nuværende klassesamfund, og det er 90 procent af befolkningen (bogens undertitel er "for hårdtarbejdende, arbejdsløse, tandløse og 90 procent af alle andre"). Venstrepopulismen beskæftiger sig med fordelingspolitik, højrepopulismen primært med værdipolitik.

På denne plads er der ikke plads til en nøjere omtale af de 123 teser, men her er en række af dem: Det modsatte af populisme er ikke demokrati, det er elitisme. I spørgsmålet om klimaet er man nødt til at være populist og stille folket op over for de globale eliter. Populismens dybeste rødder finder man altid øverst oppe i samfundets top. Populismen, både den til højre og den til venstre, signalerer et opbrud fra det markedsliberale paradigme.

★ **Velgennemtænkt og grundig temabog**

Fag_ Dansk

Titel_ Døden – Fra sagatid til senmodernitet, en basisbog til dansk-historie-forløbet og DHO'en

Forfattere_ Rasmus Hyllested og Mimi Olsen

Forlag_ Dansk Lærereforeningens Forlag

Pris_ 199 kr., 271 sider

Vurdering og anmeldelse_

Lærke Weng Jensen

Vurdering_ ★ ★ ★ ★ ★

Dansk-historie-bogen om døden er fantastisk. Den virker gennemført i sine didaktiske overvejelser i alt fra arbejdsspørgsmål og layout til materialevalg og vinkler. Halvdelen af bogen er de 10 periodiske afsnit fra år 800 til i dag med fokus på fremstillingen af døden i denne periode, for eksempel vikingetiden og industrialiseringen, derefter følger fire korte tematiske afsnit med vinkler på døden i vores tid, så 30 sider om DHO'ens formalia i en 1.g-venlig formidling, og til slut er der 50 siders antologi med fiktions- og faktatekster af god kvalitet.

Bogen giver elever og lærere nem og overskuelig adgang til en lang historie om et eksistentielt emne. Hvert periodisk afsnit har arbejdsspørgsmål, ordforklaring og billeder, som er lækkert opsat og helt opdateret. Der er forslag til problemformuleringer og metodebrug, som eleverne (og lærerne) kan vælge at benytte sig af, og som kan besvares alene med bogen. DHO-anvisningen er kortfattet med gode detaljer, for eksempel indeholder formaliaafsnittet en bilagsanvisning til frameshots, og i det hele taget er der mange gode eksempler medtaget, for eksempel på citeringsteknik.

Øvelserne er meget varierede, og der er alt fra snakke-/tænkeøvelser og informationssøgning til de mere tekstnære analyse spørgsmål, og jeg synes, bogen virker særligt god til at skabe interesse og gøre emnet vedkommende i sine spørgsmål. Det er klart, at man ikke kan komme igennem hele bogen med eleverne, og 30 siders formalia bliver en kende kedeligt, hvis eleverne skal læse det fra ende til anden, men det er nærmest også eneste didaktiske overvejelse, lærerne behøver at gøre sig med denne bog. Resten er der allerede tænkt på.

FRIT FRANSK

Tu peux dire ce que tu veux

I begyndelsen var verbet

Fag_ Fransk

Titel_ Frit fransk

- Tu peux dire ce que tu veux

Forfattere_ Anne Bjerre og
Paul Klitnæs

Forlag_ Systime

Fris_ 220 kr., 144 sider

Vurdering og anmeldelse_

Flemming André Philip Ravn

Vurdering_ ★★★★★☆

Det primære fokus er på brugen af verbalformer samt betydningen af forskellige verbalkonstruktioner (for eksempel "avoir besoin de") som udgangspunkt for læring og konversation.

Eleven skal sætte sig grundigt ind i 25 verber. Disse omfatter de mest almindelige af slagsen (être, avoir, modalverber) samt for eksempel mettre og venir. Resten er en leg med ordelementer, der som byggeklodser skal sættes sammen til sætninger med udgangspunkt i de 25 verber.

Opmærksomheden er specifikt rettet mod sætningsdannelse, tale og kommunikation med andre elever, hvilket er vigtigt i alle sprogfag.

Der er ikke nogen deciderede fransktekster i form af artikler eller andet. Bogen lægger op til, at eleverne selv skal skabe denne type indhold.

Frit fransk er sætningsbaseret. Lærebogen kan derfor risikere at få karakter af at være parløragtig med en følelse af at være fragmentarisk mere end syntesedannende/emneorienteret.

Layoutet er i det store hele overskueligt, og bogen indeholder et væld af fantasifulde øvelser til støtte for sprogindlæringen. Nogle af disse øvelser måtte gerne have flere fransksprogede typeeksempler, da formlerne for at danne sætninger måske kan virke lidt uigennemskuelige set med elevøjne (for eksempel p. 72 og 82).

Også i de grammatiske forklaringer måtte der sine steder (for eksempel i 2.14 om "gérondif") gerne være mange flere illustrerende eksempler på fransk.

Frit fransk er skrevet af erfarne sprogfolk og bygger på en fint ud tænkt idé med fokus på verber, grammatik og tale. Den kan ikke stå alene i undervisningen, men kan eventuelt bruges intensivt de første måneder – eller som redskabsbog ved siden af emneforløbene, som baserer sig på tekster, film og så videre.

Fem stjerner ud af seks for velstruktureret materiale til målrettet arbejde med elevernes formulerings-evne på fransk.

Company ulture ommunication

A precious pearl

Fag_ Engelsk

Titel_ CCC "Company, Culture, Communication"

Forfatter_ Gitte Jæger Nielsen

Forlag_ Systime

Pris_ Bog 187,50 kr. ;

iBog 37,50 kr. pr. licens

Vurdering og anmeldelse_

Flemming André Philip Ravn

Vurdering_ ★★★★★

Med sit merkantile indhold og sit vide udsyn er udvalget i denne lærebog, som er målrettet 2.g og 3.g, adækvat for de faglige mål på hhx. Bogen kan dog glimrende anvendes på andre gymnasiale uddannelser, idet teksterne er interessante, og bogen indeholder teoretisk materiale, som alle engelskelever kan have godt af at studere, såsom kultur- og kommunikationsteori.

Bogen er bygget op om tre søjler: 1) virksomheder, 2) kultur og 3) kommunikation.

Således indgår emner som iværksætter, firmaanalyse, franchisevirksomhed, Corporate Social Responsibility, jobansøgning, stereotyper, detailhandel, virksomhedskultur, engelsk som lingua franca, marketing og "the science of persuasion".

Endvidere caseeksempler, kasser med spørgsmål og toolbox med metodiske tips. Alt sammen relevant og vellavet.

Sproget og ordforrådet i bogen er på et dejligt højt niveau, men det er

et minus, at glosseringen er sparsom: Eleverne ville måske gerne have glosser til ord som "to offload; recession; refurbishment; contamination; disapproval". Til gengæld er der fine oversættelsesopgaver.

Ordet for franchisetager staves på to måder på engelsk (p. 24), men det italesættes ikke. Man kan tro, det er en fejl, hvis man ikke ved det. Således måtte der gerne være mere fokus på sproglige forklaringer, men det ændrer ikke på, at bogen er super materiale. Layoutet er overskueligt, indholdet relatérbart og formidlingen behagelig.

Bogen er emnebaseret med et højt vidensniveau såvel som et højt sprogligt ditto. Dette er et fint afsæt for elevens mestring heraf i samspil med en lærers aktive vejledning.

Dette er noget af det bedste undervisningsmateriale til engelsk, jeg har set i de senere år. Hvis jeg var elev, ville jeg elske at blive undervist fra denne bog. Derfor topkarakter.

s_55

Gymnasieskolen mangler anmeldere

Underviser du i gymnasiet, og kunne du tænke dig at anmelde bøger og undervisningsmaterialer i dit fagblad?

Gymnasieskolen mangler anmeldere i følgende fag:

- Biologi
- Bioteknologi
- Design
- Geografi / naturgeografi
- Idræt
- Matematik
- Mediefag
- Spansk

Du får lov til at beholde de tilsendte materialer og får en julegave, men derudover er jobbet som anmelder ulønnet.

Er du interesseret?

Så skriv til chefredaktør Morten Jest på jest@gl.org

MINDGORD

Gymnasieskolen modtager mindeord.

De skal maks. indeholde 2.200 enheder inkl. mellemrum. Sendes via mail til gymnasieskolen@gl.org – se deadline i kolofonen på side 3 heri bladet eller på gymnasieskolen.dk

Jørn Ørum Hansen

1946 –
2018

Når Jørn gik hen over skolegården, var det ikke med balletdanserens ynde. Hans trin havde tyngde og eftertryk. Men det skulle man ikke tage fejl af, for når han trådte ind i klasseværelset, var det med intellektets og humorens lethed. Han kunne begynde en lektion med at forklare detaljeret om vask og tumbling af fløjlsbukser for derefter at løfte klassen ind i et levende billede af en kold gade, hvor en lille pige forsøger at betle sig til småpenge ved at sælge svovlstikker. Når Jørn underviste i hovedlinjer i tysk bevidsthedshistorie, var det heller ikke 'kustodeført rundvisning',

men møde med tanker og idéer i teksterne, musikken og malerkunsten. Eleverne fik indblik i et univers, som satte deres eget liv i perspektiv, og gamle elever taler stadig om magien i det faglige og personlige møde med ham.

Jørns vej ind i arbejdet som gymnasielærer var noget specielt. Efter studentereksamen fra Aarhus Akademi afsluttede han læreruddannelsen i dansk og tysk ved Marselisborg Seminarium i 1969. Sideløbende med ansættelse ved Jysk Realkursus 1970-1977 læste Jørn dansk og tysk på Aarhus Universitet, og i 1977 blev han cand.mag. i dansk og tysk. Umiddelbart derefter kom han i pædagogikum på Aarhus Katedralskole og fik året efter fastansættelse.

Jørns kolossale glæde ved litteraturen og sproget var bærende i hans faglige virke. Han var gennem mange år formand for opgavekommissionen i dansk, og han har afholdt

efteruddannelseskurser for lærere i både folkeskole, gymnasium og på seminarium. Ligeledes var han oplægsholder ved de pædagogiske midtvejskurser.

Også som lærebogsforfatter imponerede Jørn med en lang række titler, både til folkeskolen og gymnasiet. Blandt andet har han beskæftiget sig med H.C. Andersen og Herman Bang, han var skribent på litteraturhistorien Fra runer til graffiti og medforfatter til tekstantologier i dansk og tysk, blandt andet den flotte og meget anvendte antologi Moderne Vergangenheit.

Jørn var en respekteret og afholdt kollega, en fremragende taler og en god rejsekammerat. Vores tanker går til hans familie; hans kone, Hanne, tre børn, svigerbørn og børnebørn.

*Peter Funch, Johnny Sørensen
og Sine Dalsgaard Kristensen*

s_56

MØD OS PÅ

Nyhedsbrevet

Modtager du ikke Gymnasieskolens nyhedsbrev?

På gymnasieskolen.dk kan du tilmelde dig det ugentlige nyhedsbrev og følge med i nyheder, debat og blogindlæg om den nye gymnasiale verden.

Rektor til Vordingborg Gymnasium & HF

Vil du være ansvarlig for at skabe de bedste rammer for kommende studenter på Sydsjælland, Møn og Nordfalster? Vil du bidrage til at løfte de unge mennesker, så de kan følge deres interesser og udvikle deres fulde potentiale? Måske du i så fald er den kommende rektor for Vordingborg Gymnasium & HF.

Om Vordingborg Gymnasium & HF

Da skolens mangeårige rektor er gået på pension, søger Vordingborg Gymnasium & HF en ny rektor til at lede skolen fremad.

Vordingborg Gymnasium & HF er en mellemstor uddannelsesinstitution med 60 lærere, 9 TAP'ere og 625 elever fordelt på 25 klasser. Vordingborg Gymnasium & HF er kendetegnet ved dannelse, ansvarlighed, rummelighed og trivsel, og skolen ser det som sin opgave at bidrage til, at alle unge på Sydsjælland, Møn og Nordfalster får muligheden for at tage en gymnasial uddannelse og dernæst at kunne videreudanne sig.

Stillingen som rektor

Med reference til bestyrelsen står rektor i spidsen for Vordingborg Gymnasium & HF og er dermed overordnet ansvarlig for den pædagogiske, faglige, administrative og økonomiske drift. Rektor skal sikre, at skolen efterlever egen vision og egne værdier, og rektor er desuden ansvarlig for, at skolens omdømme og tiltrækningskraft konstant er i positiv udvikling.

Rektor arbejder til dagligt tæt sammen med administrationen og den øvrige ledelse, og sammen skal ledelsen sikre, at skolen altid har det rigtige og tidssvarende uddannelsesudbud af studieretninger i forhold til den demografiske udvikling. På den baggrund skal rektor sørge for, at skolen er veldrevet og velansøgt.

Faglige kvalifikationer

Den ideelle kandidat besidder i al væsentlighed følgende erfaringer og færdigheder:

- Erfaring med ledelse i gymnasiesektoren
- Dokumenteret erfaring ift. ledelsesmæssige og strategiske resultater i nuværende eller tidligere lederjob

- Et godt kendskab til og viden om den politiske udvikling på ungdomsuddannelsesområdet med særligt fokus på gymnasie- og HF-området
- Erfaring med ledelse af videnmedarbejdere på undervisningsområdet
- Økonomisk ansvarlig for drift af uddannelsesinstitution
- Erfaring med ledelse af ledere og af ledelsesteam
- Erfaring med udvikling af uddannelsesinstitutioner
- Erfaring med undervisning i den gymnasiale sektor
- Relevant kandidatgrad og pædagogikum
- Gerne lederuddannelse.

Personlige kompetencer

Den ideelle kandidat karakteriseres ved følgende:

- En tydelig leder, der går forrest og er gennemsigtig i sine beslutninger
- Professionelt eksekverende, når situationen kræver det og sikrer sig det rette handlegrundlag gennem en analytisk tilgang
- En dygtig kommunikator, der kan skabe og formidle en fælles fortælling
- Lyttende og kan skabe legitimitet og følgeskab både på individniveau og blandt medarbejderne generelt
- Anerkendende og kan uddelegere ansvar og beslutningskompetence, når det er muligt
- Repræsentant for organisationen og kan fremme dens interesser – også politisk
- Troværdig og empatisk i relationer til både elever, forældre, medarbejdere og eksterne samarbejdspartnere
- Motiveret for at skabe de bedste vilkår for de kommende generationer af gymnasieelever.

Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes efter gældende overenskomst. Stillingen indplaceres i lønramme 37. Til stillingen er tilknyttet pension samt resultatløn.

Læs mere om Vordingborg Gymnasium & HF på www.vordingborg-gym.dk/

Alle, der på baggrund af stillingsopslaget overvejer deres interesse i stillingen, er velkomne til at kontakte Mercuri Urval ved konsulenterne Mie Heinfelt på telefon 2179 6509 og Anders Amund Nielsen på telefon 2217 5561.

Ansøgning og CV uploades på www.mercuriurval.dk (referencenummer DK-06175) senest den 1. maj 2019, kl. 10.00. Stillingen ønskes besat pr. 1. august 2019. Der forventes afholdt 1. samtaler den 8. maj og 2. samtaler den 20. maj. Mellem samtalerne gennemføres test, interview og referencetagning af Mercuri Urval.

Elektrohypersensitivitet – en advarsel

Her kommer en advarsel og en appel til besindelse vedrørende den hurtige udrulning af trådløs kommunikation, det være sig på arbejdspladser, i hjemmene som i det offentlige rum (eksempelvis 5G).

I foråret 2018 blev jeg hårdt ramt af miljølidelserne EHS (elektrohypersensitivitet), en lidelse, hvor nervesystemet forstyrres af de elektriske og magnetiske felter i omgivelserne. I al hast måtte jeg flygte fra både arbejde og bolig, da strålingsmiljøet fra datatransmission (mobilstråling, wi-fi med mere) begge steder var for belastende.

I Danmark er EHS ikke nogen selvstændig diagnose, og de syge henvises til psykiatrien. Sammenhængen mellem EHS og mobilstråling (altså mikrobølgestråling) afvises med tilsyneladende valide naturvidenskabelige argumenter. Andre lande har dog helt andre positioner, også hvad angår grænseværdier og anbefalinger til beskyttelse af børn og unge.

Som naturvidenskabeligt uddannet godtog jeg for længe argumenterne. Paradoksal nok var det netop min naturvidenskabelige indstilling, der forhindrede mig i at indse arten af min sygdom og tage konsekvensen i tide. Efterfølgende har jeg qua min fysikfaglighed kunnet se, at argumentationen er uholdbar.

Der fremføres beroligende, at strålingsniveauet er lavt, kun hundrede dele af grænseværdien. Ja, men ved fastlæggelse af grænseværdien har man i Danmark valgt at fokusere

ensidigt på mikrobølgers velkendte evne til at opvarme vand (den termiske virkning). Grænseværdien er alene beregnet til at beskytte os mod opvarmning af vores væv og er derfor alt, alt for høj.

Mobilstråling kan nemlig påvirke på andre måder. Alvorlige skadevirkninger ved langt lavere strålingsniveauer er grundigt dokumenteret gennem mange laboratorieforsøg både på celle- og organismeplan. Disse virkemåder er endnu ikke så velforståede som den termiske virkning, men er bestemt ikke i modstrid med fysikkens love, og burde jo ikke negligeres, når grænseværdien fastlægges og fastholdes. Det er imidlertid, hvad der sker.

Skal du være nervøs på dine egne, dine børns, dine elevers vegne? Ja, forskellen mellem dig og mig kan være, at jeg måske er særligt sårbar. Forskellen kan også være, at jeg har været bruger af trådløst udstyr i længere tid (over 25 år). Endelig kan forskellen være, at jeg op til mit sygdomsudbrud boede tæt på mobilmaster, men hvis 5G-nettet udrulles efter planerne, får du nok også en mast nær din bopæl.

Jeg vil opfordre til eftertænksomhed og handling. Sæt dig ind i problemstillingen, og tag de nødvendige konsekvenser.

Johanne Lund Christiansen, pensioneret matematik- og fysiklærer ved Aurehøj Gymnasium

VIDERE LÆSNING OG DOKUMENTATION

- Artiklen Et radikalt kompas viser fuglene vej (NB det sidste afsnit), *Aktuel Naturvidenskab* november 2018.
- Kim Horsevad: Kortlægning af bioreaktivitet for mikrobølger i non-termiske intensiteter.
- Eva Theilgaard Jacobsen: Mørkelægning af mobilstrålingens konsekvenser.

Golden Circle heldagstur

The Secret Lagune

ALFA TRAVEL

Islands højdepunkter

Whales of Iceland

“ISLANDS HØJDEPUNKTER” INKL. STUDIEPROGRAM!

Lige nu får I et fagligt studieprogram med Islands højdepunkter MED I PRISEN, når I booker en studierejse til Island hos os!

ISLANDS HØJDEPUNKTER - fra 3.998,-*

Inkluderet i prisen:

- Flyrejse samt lufthavnstransfer t/r
- 4 overnatninger m. morgenmad
- Golden Circle heldagstur
- Entré til The Secret Lagune (geotermisk bad)
- Entré og rundvisning på museet Whales of Iceland

* Prisen gælder i perioden 15.9. 2019 - 31.5. 2020

Studierejser med afsæt i jeres faglige mål

Unikt udvalg af spændende programmuligheder

Fast og erfaren kontaktperson fra start til slut

24/7 adgang til jeres rejsedokumenter i Alfa Gaten

ALFA TRAVEL

KONTAKT OS OG FÅ ET TILBUD TLF. 8020 8870 - INFO@ALFATRAVEL.

Oplev Hyde Park, Tower Bridge,
Westminster Abbey, London Eye,
Buckingham Palace og meget mere...

Studietur til London

med fly, 5 dage/4 nætter: Fra kr. 1.905,-

euro tourist Kontakt os og få et tilbud!

Tlf. 98 12 70 22 • info@eurotourist.dk • www.eurotourist.dk

s_60

LÆS MERE PÅ

gymnasieskolen.dk

Vores nyhedssite, hvor vi har daglige
nyheder, debat og blogindlæg

DE BEDSTE STUDIETURE

BARCELONA

Fly & hostel fra 1.598,-
4 nætter

MADRID

Fly & hostel fra 1.845,-
4 nætter

BERLIN

Bus & hostel fra 665,-
2 nætter

ROM

Fly & hostel fra 1.915,-
4 nætter

BUDAPEST

Fly & hostel fra 1.498,-
4 nætter

LONDON

Fly & hostel fra 1.695,-
4 nætter

DUBLIN

Fly & hostel fra 1.898,-
4 nætter

Alle priser foroven er per person og baseret på flyrejser fra København t/r på økonomiklasse inkl. bagage og morgenmad. Prisen til Berlin er baseret på en busrejse t/r i 3-stjernet bus og opsamling, hvor I ønsker det.

KILROY

kilroy.dk/studieture
Tlf. 70 22 05 35

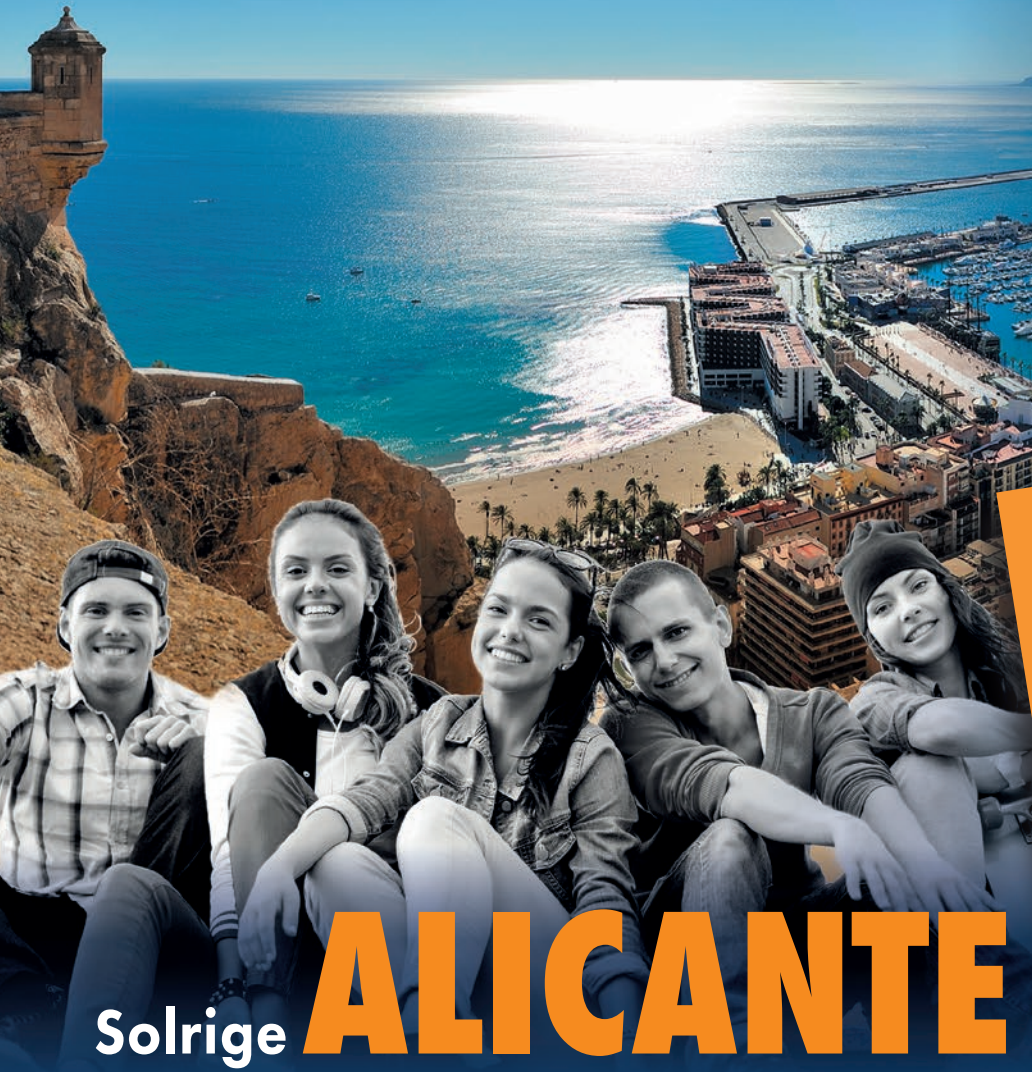

Student & Business TOURS

SPECIALIST I STUDIEREJSER

- London..... fra 1395
- Edinburgh.... fra 1695
- Paris..... fra 1795
- Amsterdam.. fra 1895
- Krakow..... fra 1950
- Dublin..... fra 2095
- Athen..... fra 2450
- Firenze..... fra 2495
- Rom..... fra 2595
- Bruxelles.... fra 2595
- Reykjavik..... fra 3450
- New York..... fra 4995

Sprudlende storbyliv, skønne strande og gode studiebesøg

Historie, virksomheder, vingård, sprogskole, middelalderborg, fodbold, arkæologisk museum, cykeludflugter, flamenco-ktioner

Pris inkl. fly t/r og 4 nætter med morgenmad
Fra København

fra kr. 2495

Skræddersyede studieture til Berlin og London

Når du køber studieturen hos BENNS, får du:

55 års erfaring • Lave priser • Skræddersyet produkt • Tidsbesparelse
Hjælp til fagligheden • Egen rejsekonsulent • 24H vagttelefon

Berlin

Med fly 4 dage/3 nætter	kr. 1.095
Med egen bus 3 dage/2 nætter	kr. 665
Med egen bus 5 dage/4 nætter	kr. 1.195
Med rutebus 3 dage/2 nætter	kr. 785
Med rutebus 5 dage/4 nætter	kr. 995

London

Med fly fra København 5 dage/4 nætter	kr. 1.695	Vandrehjem
Med fly fra København 5 dage/4 nætter	kr. 1.967	Homestay
Med fly fra Billund 5 dage/4 nætter	kr. 1.758	Vandrehjem
Med fly fra Billund 5 dage/4 nætter	kr. 2.112	Homestay

Priser er FRA-pris i kr./person inkl. transport i 3-stjernet bus eller fly på økonomiklasse, overnatning på hotel, hostel eller Homestay i flersengsværelser inkl. morgenmad. For mere information om priserne - se www.benns.dk/studietur.

Ring på 65 65 65 63
group@benns.dk
benns.dk

BENNS

NYHED til matematik

Andre titler i serien:

Af Per Gregersen og Henrik Bindsbøll
Nørregaard

Nyhed

Kernestof Mat 3 stx

Lindhardt og Ringhof

Henrik Bindsbøll Nørregaard og Per Gregersen

Kernestof Mat 3 - nu til A-niveau

Kernestof Mat 3 er målrettet matematikundervisningen på stx-uddannelsens A-niveau.

Hvert sideopslag er et lille afgrænset læringsforløb med introduktionscase, teori og øvelser.

I mere end 100 screencasts uddybes forklaringerne på begreber, formler, sætninger og beviser.

Alle kapitler afsluttes med opgaver, som følger afsnittenes faglige progression.

Der er facitliste til alle opgaver på bogens website:
lru.dk/kernestof